

Technika obrany ženy s využitím zbraní nebo obranných prostředků

Michaela Staňková

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela STAŇKOVÁ**
Osobní číslo: **A10244**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Technika obrany ženy s využitím zbraní nebo obranných prostředků**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou techniky obrany ženy s využitím zbraní a obranných prostředků.
2. Vyberte a zdůvodněte nejvhodnější zbraně a obranné prostředky pro ženu.
3. Zpracujte rozdělení obranných technik pomocí přehledných schémat.
4. Analyzujte jednotlivé techniky z hlediska vzdálenosti, obranné situace a míry nebezpečnosti.
5. Navrhněte a zdůvodněte nejvhodnější techniky pro ženu v průmyslu komerční bezpečnosti.
6. Pomocí fotodokumentace znázorněte nejběžnější použití technik obrany.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LANGEROVÁ, Veronika. Technika obrany beze zbraně se zaměřením na ženy. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Dora Lapková.
2. LAPKOVÁ, Dora a Zdeněk MALÁNÍK. Rozdělení zbraní a osobních prostředků. LUKÁŠ, Luděk et al. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. Zlín: VeRBum, 2012, s. 142-155. ISBN 978-80-87500-19-4.
3. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Učebnice sebeobraný pro každého. Praha: FUTURA, a. s., 1992. ISBN 80-85523-01-09.
4. PERNECKÁ, S. Inteligentní sebeobrana pro ženy. 1. vyd. Bratislava: CAD Press, 2010, 171 s, ISBN 978-80-88969-44-0
5. ŠEBELOVÁ, Petra. Problematika reálné obrany v sebeobraně ženy. Zlín, 2009. 89 s. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.
6. ŽALMÁNKOVÁ, Petra. Hodnocení intenzity útoku. Zlín, 2012. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Dora Lapková

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

7. března 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

10. června 2014

Ve Zlíně dne 7. března 2014

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- Že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je seznámit s problematikou techniky obrany ženy s využitím zbraní a obranných prostředků. Jsou popsány obranné prostředky a zbraně nejvhodnější pro ženu. Pomocí přehledných schémat jsou rozděleny obranné techniky. V práci je také zahrnuta právní stránka problematiky. Pomocí fotodokumentace jsou znázorněny nejběžnější techniky obrany z hlediska vzdálenosti, obranné situace, míry nebezpečnosti a jsou navrženy a zdůvodněny nejvhodnější techniky pro ženu v PKB.

Klíčová slova: sebeobrana, obrana, obranné prostředky, zbraně

ABSTRACT

The aim of this bachelor thesis is to introduce the issue of women's self-defense techniques with use of weapons or defensive equipments. This described the best suited defenses and weapons for women, using general diagrams that are divided into defensive techniques. The work also included the legal side of the issue, using photos to show the most common defense techniques in terms of distance, defensive situation, degree of hazard, the return on women, and justified techniques most appropriate for a woman in PKB.

Keywords: self-defence, defence, defensive equipments, weapons

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí práce Ing. Doře Lapkové za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích během vypracování bakalářské práce. Děkuji také kamarádům, kteří mi pomohli nafotit modelové situace pro vypracování praktické části.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKON A OBRANA	13
1.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK	13
1.1.1 § 29 Nutná obrana	13
1.1.2 § 28 Krajiní nouze	13
1.1.3 Srovnání krajiní nouze a nutné obrany.....	14
1.1.4 § 32 Oprávněné použití zbraně	14
1.2 TRESTNÍ ŘÁD	14
1.2.1 § 76 Zadržení osoby podezřelé	14
2 PROFESNÍ OBRANA	15
2.1 ZPŮSOBY ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ	16
2.2 HLAVNÍ ZÁSADY OVLIVŇUJÍCÍ SITUACI PROFESNÍ OBRANY.....	18
2.3 OCHRANA A OBRANA	18
2.4 PSYCHIKA A PROFESNÍ OBRANA	19
2.5 TAKTICKÉ ZÁSADY	19
2.5.1 Posouzení hrozby	19
2.5.2 Vyloučení boje	20
2.5.3 Způsob napadení	20
2.5.4 Dobré načasování	20
3 OBRANNÉ PROSTŘEDKY A ZBRANĚ	21
3.1 DĚLENÍ OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANÍ.....	21
3.2 ÚDERNÉ PROSTŘEDKY	22
3.2.1 Obušek.....	22
3.2.2 Teleskopický obušek.....	23
3.2.3 Tonfa	24
3.2.4 Kubotan	24
3.3 ELEKTRICKÉ PROSTŘEDKY	25
3.3.1 Elektrický paralyzér	25
3.3.2 TASER	26
3.4 CHEMICKÉ PROSTŘEDKY	28
3.4.1 Obranný sprej	28
3.5 SVĚTELNÉ PROSTŘEDKY	30
3.5.1 Svítilny se světelným paprskem.....	30
3.6 AKUSTICKÉ PROSTŘEDKY	31
3.6.1 Osobní alarm	31
3.7 POUTACÍ PROSTŘEDKY	31
3.7.1 Kovová pouta	31
3.7.2 Jednorázová pouta.....	32
3.8 PALNÉ PROSTŘEDKY	33
3.8.1 Akustická plynovka.....	33
3.8.2 Obranná plynovka	34

3.9	PRACOVNÍ PES	34
3.10	STŘELNÁ ZBRAŇ.....	35
3.10.1	Palná zbraň	35
3.11	CHLADNÁ ZBRAŇ	36
3.11.1	Řezná zbraň.....	36
4	NEJVHODNĚJŠÍ OBRANNÝ PROSTŘEDEK A ZBRAŇ PRO ŽENU V PKB.....	38
5	NEJZRANITELNĚJŠÍ MÍSTA NA TĚLE.....	39
5.1	SVÍTILNA, OBRANNÝ SPREJ, OBRANNÁ PLYNOVKA	39
5.2	TASER	40
5.3	PARALYZÉR.....	40
5.4	OBUŠEK, TELESKOPICKÝ OBUŠEK, TONFA	41
5.5	KUBOTAN.....	41
II	PRAKTICKÁ ČÁST	43
6	OBRANNÉ PROSTŘEDKY A ZBRANĚ PRACOVNICE PKB	44
6.1	PROFESE STRÁŽNÁ – VARIANTA 1	44
6.2	PROFESE STRÁŽNÁ – VARIANTA 2	44
6.3	PROFESE OSOBNÍHO STRÁŽCE.....	45
7	VYUŽITÍ OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANÍ V RŮZNÝCH VZDÁLENOSTECH.....	47
7.1	VZDÁLENOST 3M.....	48
7.1.1	Střelba z pistole na vzdálenost 3m – 1m.....	48
7.2	VZDÁLENOST 2M.....	49
7.2.1	Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 2m - 1m	50
7.3	VZDÁLENOST 1M.....	50
7.3.1	Obrana s teleskopickým obuškem na vzdálenost 1m až 80cm	51
7.4	VZDÁLENOST 80CM.....	51
7.4.1	Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 80cm.....	52
7.4.2	Střelba z pistole na vzdálenost 80cm	52
7.5	VZDÁLENOST 60CM.....	53
7.5.1	Střelba z pistole na vzdálenost 60cm	54
7.5.2	Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 60cm.....	54
7.6	VZDÁLENOST 40CM.....	55
7.6.1	Obrana s taktickým perem nebo kubotanem na vzdálenost 40cm až 20cm.....	55
7.6.2	Obrana s nožem na vzdálenost 40cm až 20cm.....	56
7.6.3	Obrana s taktickou svítilnou na vzdálenost 40cm až 20cm	57
7.7	VZDÁLENOST 20-15CM	57
8	TECHNIKY V PROFESNÍ OBRANĚ	60
8.1	TECHNIKA S TELESKOPICKÝM OBUŠKEM	60
8.1.1	Odváděcí technika s teleskopickým obuškem.....	62
8.2	TECHNIKA S TAKTICKÝM PEREM	63
8.2.1	Odváděcí technika s taktickým perem	65

8.3	TECHNIKA S PALNOU ZBRANÍ	67
8.4	POUTÁNÍ.....	69
8.4.1	Odváděcí technika s pouty	71
9	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	73
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	82
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	86
	SEZNAM OBRÁZKŮ	87
	SEZNAM TABULEK.....	91
	SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

Cílem bakalářské práce je seznámení se s problematikou techniky obrany ženy s využitím zbraní a obranných prostředků. Součástí je popis obranných prostředků a zbraní, které jsou nejvhodnější pro ženu. Obranné techniky jsou rozděleny pomocí schémat, pomocí fotodokumentace jsou znázorněny v modelových situacích ty nejběžnější techniky obrany z hlediska vzdálenosti, obranné situace a míry nebezpečí. Jsou navrženy a zdůvodněny nejvhodnější techniky pro ženu v průmyslu komerční bezpečnosti (dále jen PKB).

První kapitola je zaměřena na zákon a obranu. Je vysvětlena a srovnána nutná obrana a krajní nouze. Je také vysvětlena definice zadržení a oprávněné použití zbraně.

Druhá kapitola je analýzou profesní obrany. Je popsána profesní obrana a je zde přiblížen rozdíl mezi sebeobranou a profesní obranou. Jsou zde přehledná schémata, ve kterých jsou znázorněny a rozděleny způsoby řešení konfliktů, hlavní zásady, které ovlivňují situaci profesní obrany a rozdíl mezi ochranou a obranou. Je popsáno a vysvětleno, jak pracovníka může ovlivnit psychika v obraně, a jsou popsány zásady, které jsou důležité při konfliktu dodržovat.

Ve třetí kapitole je schéma, ve kterém je přehledné dělení obranných prostředků a zbraní. Poté jsou jednotlivé obranné prostředky a zbraně popsány, znázorněny na obrázku a analyzovány v tabulkách jejich klady a zápory při použití.

Ve čtvrté kapitole jsou vybrány nejvhodnější zbraně a obranné prostředky pro ženu v PKB z hlediska zvládnutelnosti, skladnosti a místa výkonu povolání. V tabulce jsou vybrány obranné prostředky a zbraně vzhledem k vykonávané profesi a je znázorněna vhodnost použití.

Pátá kapitola se zaměřuje na místa na těle, která jsou vybranými prostředky nejzranitelnější. Pro snazší pochopení této problematiky je kapitola doplněna obrázky postavy člověka se znázorněním citlivých bodů.

Poslední kapitola je praktickou částí práce. Je zde dokumentace fotografií obranných prostředků a zbraní osazených na těle pracovnice PKB. Na přehledných obrázcích je ukázáno, jak se liší velikost pistolí nošených skrytě. Další část praktické práce je zaměřena na experiment při využití obranných prostředků a zbraní v různých vzdálenostech a je doprovázena přehlednými obrázky. Dále jsou v modelových situacích zobrazeny techniky profesní obrany s využitím obranných prostředků a zbraně. Je zde také popsáno poutání zadrženého.

Závěr praktické části obsahuje výsledky dotazníků, které byly vyplněny pracovníci PKB. Výsledky dotazníkového šetření byly vyhodnoceny pomocí grafů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKON A OBRANA

Tato kapitola se zabývá trestním zákoníkem a trestním řádem. Je zaměřena na nutnou obranu, krajní nouzi a zadržení osoby podezřelé.

1.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK

1.1.1 § 29 Nutná obrana

Definice: „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla – li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [1]

Aby se jednalo o nutnou obranu, jsou podle právního hlediska stanoveny podmínky:

- Útok ohrožuje právem chráněné zájmy a hrozí, že bude následek nevratný.
- Útok hrozí nebo trvá:

Napadený se může bránit hrozícímu nebo trvajícím útoku, ale ne dřív.

V případě že útočník již neútočí, není možné pokračovat v obraně.

- Dodržení obrany:

Obranou sice může napadený způsobit větší škodu, než mu hrozila, ale nesmí jít o velký nepoměr (použité prostředky, čas obrany).

Z hlediska intenzity by měla být účinná obrana silnější než útok. [2]

1.1.2 § 28 Krajní nouze

Definice: „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak, anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen jej snášet“ [1]

Krajní nouze nastane, pokud odvrácíme nebezpečí, které přímo hrozí zájmům, které chrání trestní zákoník. Neplatí pro ty, kteří mají povinnost nebezpečí snášet (hasiči, záchranáři). Při odvrácení útoku nesmí být následek stejně závažný nebo závažnější než ten, který nám hrozil. [3]

1.1.3 Srovnání krajní nouze a nutné obrany

V krajní nouzi (dále jen KN) se odvrací nebezpečí, kdežto v nutné obraně (dále jen NO) se odvrací útok pachatele. Podle znění zákona je okruh ohrožených zájmů stejný. Doba, kterou útok hrozí nebo trvá, je stejná. Jednat v KN nebo NO může kdokoli, nezáleží na tom, jestli hrozí útok jemu samému nebo někomu jinému. Společným znakem také je, že osoba, která se brání, musí chtít odvracet útok či nebezpečí. [2]

1.1.4 § 32 Oprávněné použití zbraně

Definice: „*Trestný čin nespáchá ten, kdo použije zbraně v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů.*“ [2]

1.2 Trestní řád

1.2.1 § 76 Zadržení osoby podezřelé

Definice: „*Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; Příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení svobody bez odkladu oznámit.*“ [4]

Zadržet podezřelého může jak pracovník PKB, tak jakýkoli člověk. Jedná se o oprávněné omezení osobní svobody. Podezřelého můžeme spoutat. Důležité je co nejrychleji informovat Policii České republiky (dále jen PČR). [5]

Každý pracovník PKB musí podle zákona každou zadrženou osobu co nejdříve předat PČR. Pokud chce pracovník zadrženého prohledat, musí být stejného pohlaví a také ho může prohledat pouze při podezření, že má u sebe zbraň.

2 PROFESNÍ OBRANA

Profesní obrana je často spojována se sebeobranou, ale je mezi těmito termíny rozdíl. Jestliže je obrana prováděna člověkem, jde o profesní obranu nebo sebeobranu, rozdíl je hlavně v motivaci, cíli a pravomoci. [6]

V sebeobraně i profesní obraně je naší snahou chránit sebe, své zdraví, zájmy ale také zájmy někoho jiného. Hlavním rozdílem je, že profesní obrana je finančně ohodnocena.

Profesní obrana je zaměřena na obranu zájmů chráněných zákonem. Jedná se o pracovníky PKB, ti jsou povinni chránit zájmy a hodnoty člověka při vykonávání své práce a tito pracovníci jsou finančně ohodnoceni. Profesní obrana je důležitá v mnoha firmách, na místech jako jsou: střežení objektů (vstupy), kontrola pořádku a bezpečí (majetek, osoby). [6]

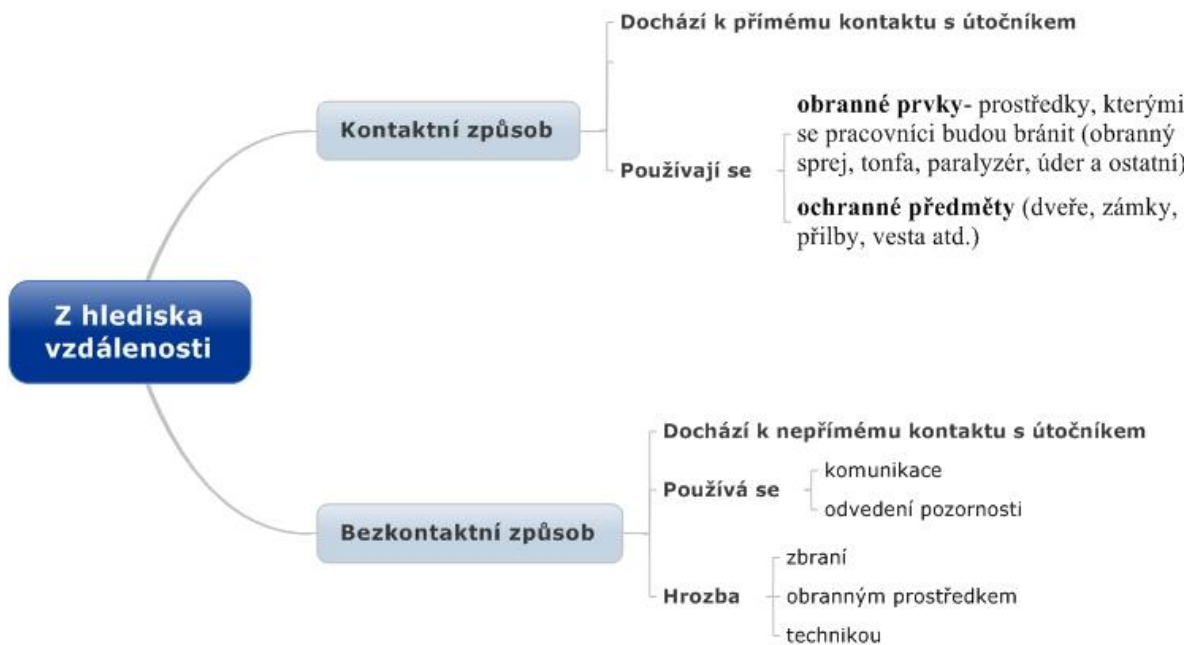
Nejčastější funkce pracovníků PKB:

- ochranka (Security) - sportovní utkání, kulturní akce,
- vyhazovač (Bouncer) - restaurační a společenská zařízení,
- osádka zásahového vozidla,
- osobní strážce (Bodyguard),
- přeprava finanční hotovosti a cenností,
- soukromý kurýr,
- soukromý detektiv,
- vrátný,
- strážný,
- recepční,
- pohyblivá ostraha,
- detektiv v obchodě.

Většinou díky komunikaci, dohodě nebo hrozbě uklidní pracovníci PKB situaci a útočníka vyvedou. Přímo k fyzickému napadení pracovníka PKB ve většině případů nedochází. Pokud je potřebný boj, eliminuje se situace s využitím zbraně, obranného prostředku, popřípadě bez něj. Dále můžeme v PKB vidět recepční, pracovníka v obchodě nebo pracovníka v hotelu - u těchto profesí je na prvním místě předcházet, předpovídat a reagovat včas na možnou situaci, zadržet podezřelého a přivolat pomoc. [6]

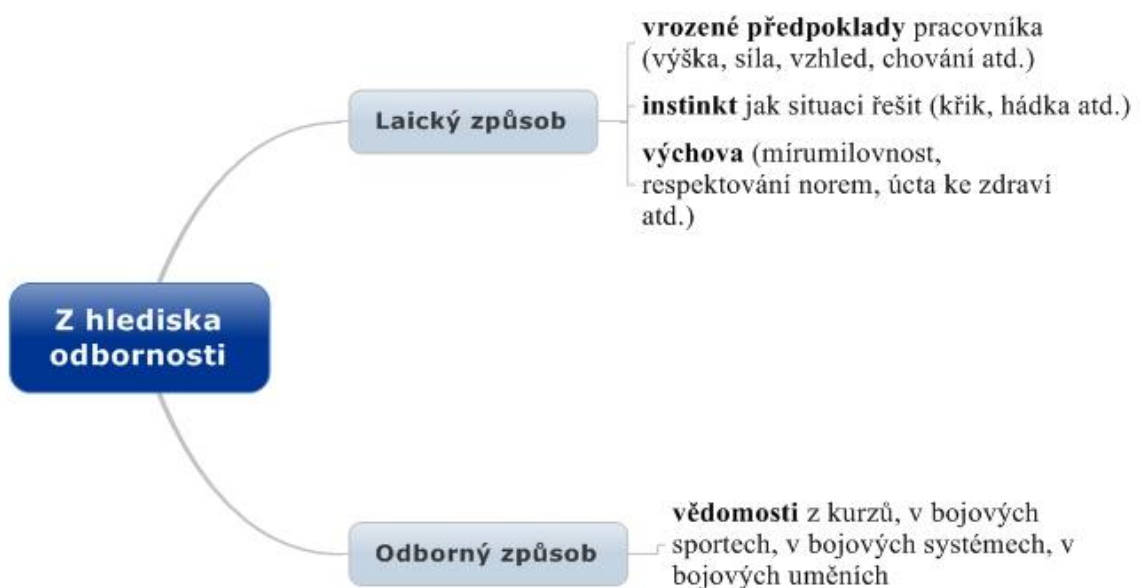
2.1 Způsoby řešení konfliktů

Konflikty profesní obrany se řeší několika způsoby a záleží na tom, v jaké situaci se pracovník PKB ocitne a jaký způsob zvolí:

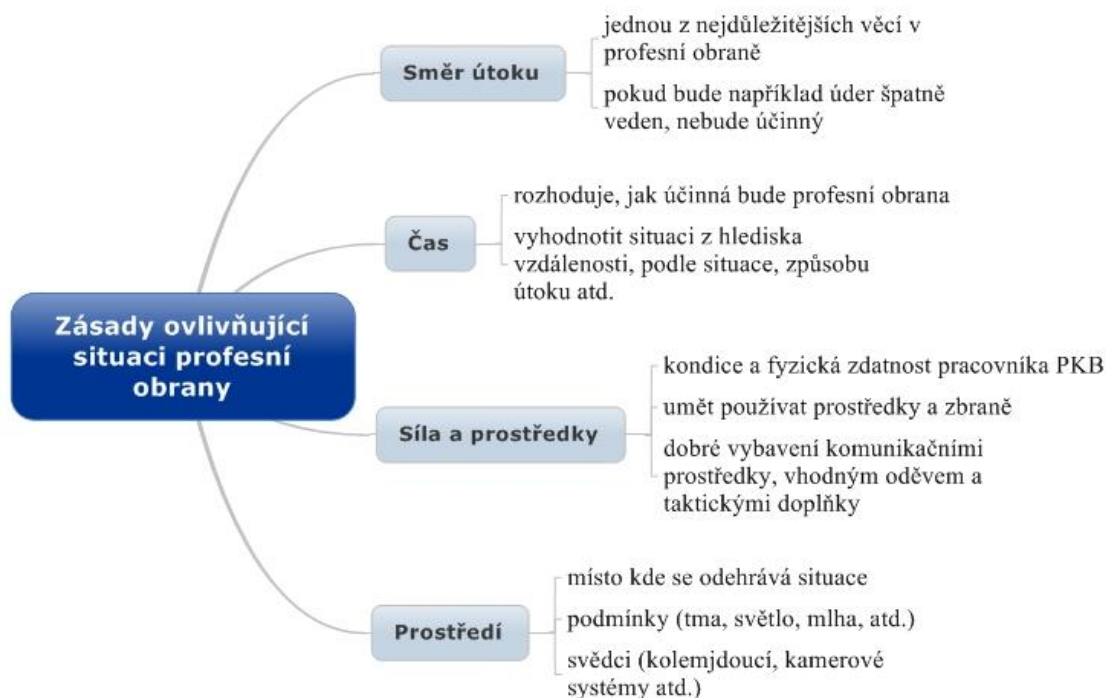
Obr. 1: Způsob řešení konfliktu - z hlediska vzdálenosti¹

¹ Převzato a upraveno z: LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-19-4.

Obr. 2: Způsob řešení konfliktu – z hlediska provedení útoku²Obr. 3: Způsob řešení konfliktu – z hlediska odbornosti²

² Převzato a upraveno z: LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-19-4.

2.2 Hlavní zásady ovlivňující situaci profesní obrany

Obr. 4: Zásady ovlivňující situaci profesní obrany³

2.3 Ochrana a obrana

Lidé si hodně pletou pojem ochrana a obrana, proto je nutné pochopit hlavní podstatu.

Ochrana

Z hlediska profesní obrany je ochrana definována jako **pasivní** jednání pracovníka PKB vůči protiprávnímu jednání a útoku jiného člověka. Využívají se technické prostředky, obranné prostředky, ale také prevence. Příkladem jsou například mechanické systémy – mříže, mechatronické systémy – elektronický zámek, osobní ochrana – vesty, přilby. [6]

Obrana

V profesní obraně je obrana definována jako **aktivní** jednání pracovníka PKB vůči protiprávnímu jednání a útoku jiného člověka. Využívá se fyzická obrana se zadržením pachatele a také nutná prevence proti možnému napadení. [6]

³ Převzato a upraveno z: LUKÁŠ, Luděk et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: VeRBUm, 2011. ISBN 978-80-87500-05-7. 5. kapitola.

2.4 Psychika a profesní obrana

Psychika v profesní obraně je velkým faktorem, který rozhoduje o situaci. Vlastní psychologický stav je o udržení stability, to je ale při vyhocené situaci těžké, jelikož se dostavuje strach, tréma, stres. Důležité je, aby byl strach co nejdříve překonán. [7]

Ani kurzy nás nepřipraví na reálný boj. Jde o to, jaký člověk je, co zažil atd. Jde pouze díky nácvikům obranných situací osvojit si obranné cviky a situace a pokusit se na ně připravit. Kurzy probíhají v tělocvičnách ve sportovním oblečení, cílem je se naučit techniku s různými obrannými prostředky, zbraněmi a také boj bez jakéhokoli prostředku.

V reálné obraně se ocitáme na ulicích, v podnicích nebo odlehlých místech. Máme na sobě jiný oděv (nepohodlný) a počasí také ovlivňuje výsledek obranné situace. Na účastníka, který se do obranné situace dostane, působí také instinktivní reakce. To jsou takové reakce, které ovlivňují a prodlužují reakční dobu. Rozdělujeme je na dvě části:

- Orientační – množství hluku a světla.
- Úleková – prvotní vystrašení a leknutí napadeného. [7]

Po konfliktu nastává postkonfliktní situace. Dostavuje se vyčerpanost jak fyzická, tak i psychologická. Poté se pomalu navrácí energie a napadený je schopen pomalu jednat. Pokud ale napadený způsobí útočnickovi značná a rozsáhlá poranění, nebo ho dokonce usmrtí, napadený se dostává do psychologického stavu, který vyžaduje péči odborných lékařů. Ještě více vyhocená situace může nastat, pokud obránce nedokáže zasáhnout a neubrání se a nedokáže ubránit osobu blízkou. [8]

2.5 Taktické zásady

Jsou to prostředky, které se využívají v řešení bojové situace a k obraně. Je důležité chování pracovníka PKB, aby taktický boj byl bezchybný a co nejvíce účinný. Na to ale musí být pracovník připraven.

2.5.1 Posouzení hrozby

Je to schopnost rozeznat stupeň nebezpečí (intenzitu útoku, možné následky). Existuje mnoho druhů násilí, nejběžnější jsou ovšem:

- fyzický útok;
- loupežné přepadení;
- sexuální motiv;

- stalking;
- psychické vydírání. [9]

2.5.2 Vyloučení boje

Jelikož se pracovník PKB v rámci svého zaměstnání nemůže vždy vyhnout místům, kde je pravděpodobnější místo přeřadu, je dobré, aby si ředem posvítíl na místo baterkou (v noci) a dbal větší opatrnosti. Pokud to je možné, pokusit se vyhnout těsným místům, oknům, dveřím, rohům budovy, silným stromům atd. Pokud se pracovník pohybuje po ulici, je dobré, pokud tak lze, se pohybovat středem ulice a po vnějších stranách chodníku. Pohyb okolo stromů nebo v blízkosti oken je nebezpečný hlavně z důvodu přeřadu skokem nebo spuštění předmětu z výšky. Pokud se pracovník PKB dostane do situace, kdy jedná s neznámou osobou, je důležité udržovat odstup (nad mezi zásahu – 120cm). Při přiblížení osoby se vzdalujeme, abychom udrželi odstup a zamezili možnému vedenému kopu, úderu, zásahu zbraní atd. [10]

2.5.3 Způsob napadení

Záleží, jakým způsobem a jakým prostředkem je pracovník PKB napaden. Pokud v ruce útočníka vidíme zbraň nebo jiný útočný předmět, můžeme proti němu použít obranný prostředek. Ten zvolíme podle vzdálenosti, síly útoku atd.

Vždy je důležité vybrat ten vhodnější prostředek k obraně. Pracovníci PKB se vybaví obranným prostředkem, který je vhodný k použití proti pachateli v místě jeho pracoviště. Člověk, který se brání, musí rychle reagovat, může ke svému dobru využít terén (sloupy, překážky atd.).

2.5.4 Dobré načasování

Dobré načasování je jedna z nejdůležitějších věcí v obraně a profesní obraně. Obranu z hlediska načasování můžeme rozdělit:

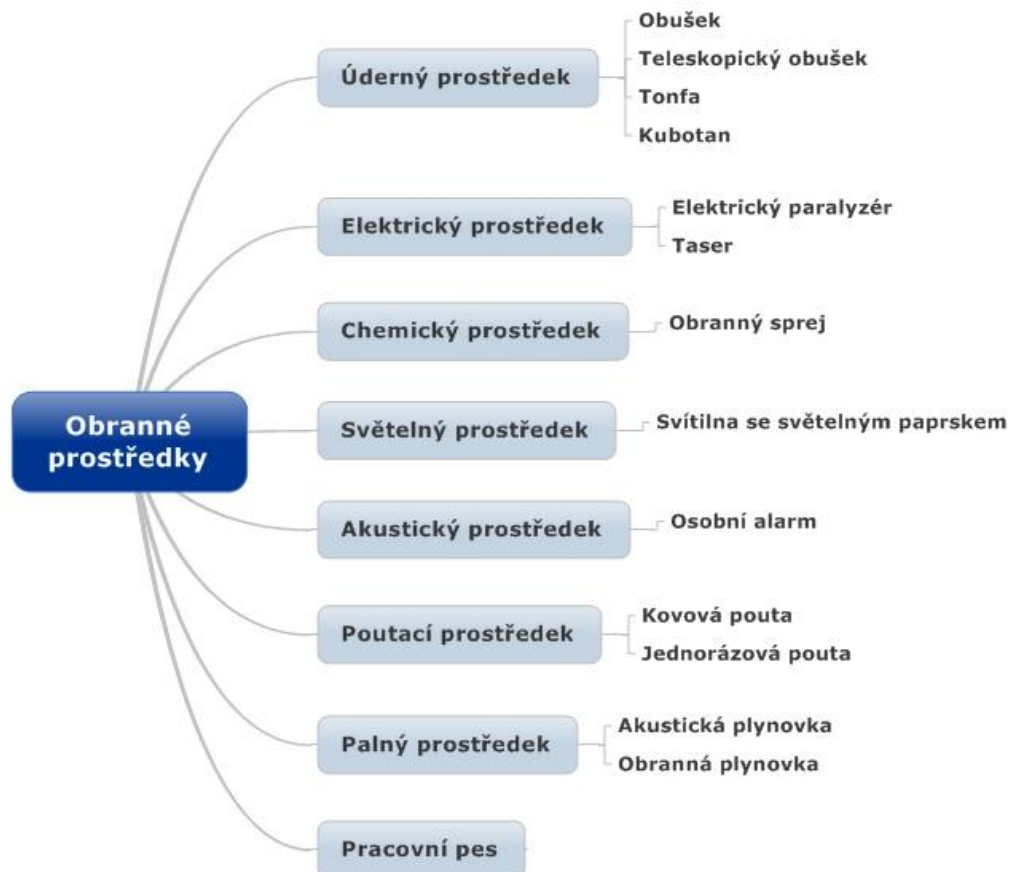
- obrana před hrozícím útokem;
- obrana během probíhajícího útoku.

Konflikty lze řešit mnoha způsoby, velice důležité je, aby byla pracovnice v dobré psychické pohodě a byla na situaci co nejlépe připravena. Situaci je důležité, aby správně vyhodnotila a podle toho se rozhodovala jestli se bránit, udržovat si odstup atd.

3 OBRANNÉ PROSTŘEDKY A ZBRANĚ

Otázkou je, která zbraň je vhodná pro profesní obranu. V této kapitole je znázorněno a popsáno dělení zbraní a obranných prostředků. V tabulkách jsou zobrazeny jejich klady a zápory.

3.1 Dělení obranných prostředků a zbraní

Obr. 5: Rozdělení obranných prostředků [11]

Obr. 6: Rozdělení zbraní [11]

3.2 Úderné prostředky

3.2.1 Obušek

Přímý policejní obušek je vyroben z houževnatého polypropylenu. Je odolný proti přeražení a je lehký. Délka klasického policejního obušku se pohybuje kolem 63cm až 86cm, záleží na zvoleném typu. Dá se přikoupit poutko proti nechtěnému vypadnutí z ruky. Některé obušky obsahují ochranný kryt, který slouží k ochraně ruky proti úderu.

Obr. 7: Obušek [12]

Klady	Zápory
+ nezpůsobuje tak velké zranění jako teleskopický obušek + udržení odstupu	– velikost (nelze skrýt) – plast tlumí náraz (nelze dobře odhadnout použitou sílu)

Tab. 1: *Obušek – klady a zápory*

3.2.2 Teleskopický obušek

Skladný obranný prostředek. Ve složeném stavu měří 20cm až 30cm, je lehký. Existuje metoda kalení hotového výrobku, tím teleskopický obušek získá větší pevnost a pružnost. Lze osadit různými doplňky jako je zrcátko, svítilna, poutko proti vypadnutí teleskopického obušku z ruky. Obušek rozložíme švihnutím, rukojeť je vroubkovaně pogumovaná, to zabraňuje vytržení z ruky. Obušek složíme přímým úderem do země. Lze koupit se svítilnou v rukojeti.

Obr. 8: *Teleskopický obušek* [13]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + schopnost eliminovat i značně fyzicky vyspělou agresivní osobu + velmi účinný (po jednom úderu většinou končí konflikt) + udržení odstupu + ve složeném stavu velmi skladný 	<ul style="list-style-type: none"> – způsobuje velké zranění – nutný výcvik

Tab. 2: Teleskopický obušek – klady a zápory

3.2.3 Tonfa

Lze s ní odvrátit útok proti noži, kopu. Jelikož je tonfa přilehlá k našemu předloktí, dochází k automatickým reflexům našeho těla. Tonfa se dá využít i k účelům sekání, bodání, k blokování kopů atd. Délka tonfy je asi 50cm a na jednom konci má příčnou rukojeť. [14]

Obr. 9: Tonfa [15]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + vhodná pro vytlačování davu lidí + udržení odstupu + nezpůsobuje tak velké zranění jako teleskopický obušek 	<ul style="list-style-type: none"> – těžká manipulace – velikost (nelze skrýt) – hmotnost – plast tlumí náraz (nelze dobře odhadnout použitou sílu) – nelze přidat doplňky

Tab. 3: Tonfa – klady a zápory

3.2.4 Kubotan

Je vyroben ze dřeva, nebo z kovu. Jeho délka je asi 15 – 18cm. Nosí se sevřený v pěsti, na konci je zúžená špička. [16]

Kubotan, zobrazen na obrázku je využíván spíše k tréninku, v praxi se používá spíše taktické pero, které připomíná svým tvarem pero na psaní.

Spočívá v tvrdých úderech a vyvinutí tlaku na citlivé části těla, jako jsou oči, krk, zápěstí, hrudní kost, třísla, páteř atd.

Obr. 10: *Kubotan* [17]

Klady	Zápory
+ účinný	– nutnost těsného kontaktu s útočníkem
+ nenápadný	– možnost vytržení z ruky
+ malý	
+ skladný	
+ není tolik známý (moment překvapení)	

Tab. 4: *Kubotan – klady a zápory*

3.3 Elektrické prostředky

3.3.1 Elektrický paralyzér

Je to malý transformátor, který při zmáčknutí tlačítka vyprodukuje až několik set tisíc voltů (princip elektrického oblouku). K oblouku dochází jen mezi elektrodami, takže pokud násilník má svou oběť v těsném kontaktu, při použití paralyzérů a přiložení na něj zasáhne jen jeho. Po zásahu je sice útočník při vědomí, ale dochází k dočasnému přerušení nervových pochodů a k ochromení zasažených svalů, ale musí být zasažen účinně. [11]

Obr. 11: Elektrický paralyzér [15]

Klady	Zápory
+ při pouhém zapnutí vydává světelný i zvukový efekt, který často násilníka vyplaší	– málo účinný (nezastaví útočníka)
+ při kontaktu silná úleková reakce útočníka	– nutný blízky kontakt s útočníkem
	– nutnost hlídat stav baterie
	– neskladný
	– těžký

Tab. 5: Elektrický paralyzér – klady a zápory

3.3.2 TASER

Je to obranný prostředek, který funguje na principu sond (dvě malé šipky) s drátky, které vedou energii. Ta ovlivňuje nervovou soustavu při zasažení elektrickými impulzy, svalově zneschopní zasaženého člověka. Hlavice se stlačeným dusíkem lze po použití vyměnit za nové. Taserem je možno zasáhnout cíl až do vzdálenosti 4,5 m, resp. 10,6m pro policejní služby. Proud se pohybuje v 0,0021 A a napětí je průměrně 400 V.

Taser C2 na obrázku číslo 14 níže je možné nakupovat v různých barevných variacích (růžová, modrá atd.). Výhodou jsou jeho menší rozměry. Každý taser a jeho hlavice jsou u prodejce registrované na jméno kupce, tím je zabráněno možnému zneužití taseru. V ČR jsou tasery povoleny a spadají do kategorie zbraní D, je jsou možny k zakoupení pouze v zahraničí. Některé typy taserů spadají do kategorie zbraní A (zakázané zbraně).

V ČR jsou zakázány tasery (elektrický paralyzér s vystřelovacími kontakty) ve dvou variantách:

- AIR TASER 34000 varianta TASER M26 EMD
- AIR TASER 34000 varianta TASER X26 EMD

Obr. 12: *TASER M26 EMD* [23]

Obr. 13: *TASER X26 EMD* [33]

Obr. 14: *Taser C2* [30]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + účinný + přesný + varianta pro ženy (barva, velikost) 	<ul style="list-style-type: none"> – v případě minutí cíle nutnost výměny elektrod – dostupnost – cena – těžký – neskladný

Tab. 6: *Taser – klady a zápory*

3.4 Chemické prostředky

3.4.1 Obranný sprej

Je nejrozšířenějším obranným prostředkem pro ženy. Nejvíce účinný je při stříknutí protivníkovi do obličeje, způsobí silné pálení očí, kůže a způsobuje špatné dýchání. Zasažený člověk po dobu asi 30min není schopný útoku. Je účinný i na zvířata. Prodává se i se zabudovanou svítilnou. Rozlišujeme čtyři typy sprejů dle výstřiku látky: [10]

Aerosol

- vypuštěná látka tvoří oblak,
- velký rozptyl,
- dosah zásahu sprejem asi 1,5m,
- není nutné přesné míření,
- povětrnostní podmínky mohou odklonit oblak.

Tekutá střela

- vypuštěná látka je v podobě tenkého pramínku (směr balistické křivky),
- malý rozptyl,
- dosah až 4m,
- nutné přesné míření,
- odolává povětrnostním podmínkám (do 2m),
- při zadržení pachatele není velká koncentrace vypuštěné látky,
- **rozšířený a vhodný pro PKB.**

Pěna

- vypuštěná látka tvoří kousky pěny,
- střední rozptyl (něco mezi tekutou střelou a aerosolem),
- dosah asi 2m,
- nutné přesné míření,
- rozptyl (něco mezi aerosolem a tekutou střelou),
- možnost použití v méně větrané místnosti.

Gel

- vypuštěná látka je v podobě kuželovitého pramínku (směr balistické křivky),
- velký rozptyl,

- dosah až 7m,
- nutné přesné míření,
- odolává povětrnostním podmínkám
- vhodný pro použití v uzavřených prostorách,
- **revoluční, ne tolik rozšířený, velmi vhodný pro PKB.**

	Dosah	Rozptyl	Vliv povětrnostních podmínek
Aerosol	–	+	–
Tekutá střela	+	–	+
Pěna	–	+	+
Gel	+	+	+

Tab. 7: Srovnání typů obranných sprejů

Obr. 15: Obranný sprej [14]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + velmi účinný při neutralizaci pachatele + malý + skladný + nenápadný + nezpůsobuje trvalé následky 	<ul style="list-style-type: none"> – většina se nesmí se používat v malých uzavřených prostorách (auto, výtah, hospoda apod.) – u některých typů při nepříznivém větru nebezpečí zasažení sám sebe – obsluha trvá delší dobu (pojistka, míření)

	– překročení data expirace má vliv na funkčnost
--	---

Tab. 8: Obranný sprej – klady a zápory

3.5 Světelné prostředky

3.5.1 Svítilny se světelným paprskem

Jsou to svítilny, které díky vysokému světelnému toku částečně ochromí útočníka. Také slouží k posvícení si v nočních hodinách. Speciální hlava svítilny je uzpůsobena pro úder v obraně. Existuje i kombinace s paralyzérem nebo obranným sprejem.

Obr. 16: Svítilna [24]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + vhodný ke kombinaci s jinými obrannými prostředky (kubotan, teleskopický obušek, obranný sprej) + malý + skladný + úderové plochy v čele a zádi zvyšují razanci úderů 	<ul style="list-style-type: none"> – v průběhu dne světelný účinek snížený – nutnost kontrolovat stav baterie

Tab. 9: Svítilna – klady a zápory

3.6 Akustické prostředky

3.6.1 Osobní alarm

Jeho hlasitý zvuk dokáže vyplašit pachatele (asi 103 decibelů). Při spuštění se zapínají blikavé diody, které mají za úkol oznámit naši polohu kolemjdoucím. Přístroj je nutné nosit tak, aby bylo možné zatáhnout za poutko s kolíčkem a spustit tím alarm. Alarm se zastaví zasunutím kolíčku zpět do přístroje.

Obr. 17: *Osobní alarm* [16]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + z velké části odradí pachatele + malý + skladný + nenápadný 	<ul style="list-style-type: none"> – kolemjdoucí nemusí na zvukový signál reagovat – překrytím rukou je zvuk hodně utlumený – vhodný spíše k zabezpečení proti krádeži

Tab. 10: *Osobní alarm – klady a zápory*

3.7 Poutací prostředky

3.7.1 Kovová pouta

Pouta slouží ke spoutání osoby po zadržení. Otvírají se klíčem. Mohou být spojeny buď řetízkem, nebo panty.

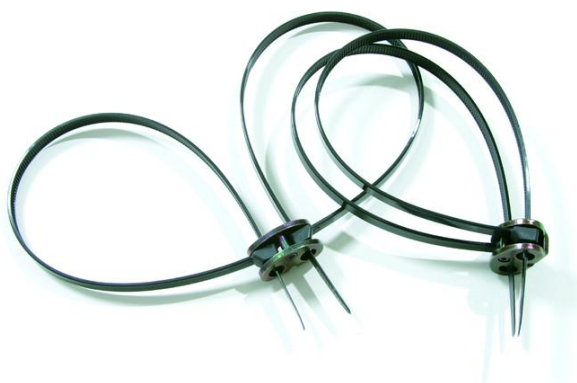
Obr. 18: Pouta kovová [25]

Klady	Zápory
+ možnost spoutat pachatele a vyčkat na PČR	- neskladný - těžký

Tab. 11: Kovová pouta – klady a zápory

3.7.2 Jednorázová pouta

Jsou to speciální pouta, které tvoří kovový segment vprostřed a 2 smyčky, ty se stáhnou okolo zápěstí zadrženého a dojde ke spoutání. Lze pořídit i pouta pouze s jednou smyčkou. Plast má vysokou odolnost proti mechanickému poškození. K uvolnění z pout použijeme nůž.

Obr. 19: Pouta plastová [26]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + malý + skladný + nenápadný + možnost spoutat pachatele a vyčkat na PČR 	<ul style="list-style-type: none"> – na jedno použití

Tab. 12: Jednorázová pouta – klady a zápory

3.8 Palné prostředky

3.8.1 Akustická plynovka

Je to prostředek obrany, který obsahuje akustické nábojky. Při výstřelu nevyjde z hlavně žádný projektil, pouze zvukový signál.

Obr. 20: Akustická plynovka [28]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + zvukový efekt může přivolat pomoc, popřípadě odradit pachatele + oproti skutečným palným zbraním nemůže způsobit poranění kolemjdoucích lidí 	<ul style="list-style-type: none"> – pachatel si ji může splést s reálnou zbraní – nutnost umět plynovku ovládat (nabít, odjistit, zamířit)

Tab. 13: Akustická plynovka – klady a zápory

3.8.2 Obranná plynovka

Je to prostředek obrany, který obsahuje nábojky s dráždivou látkou. Tvarově a rozměrově jsou většinou stejné jako reálné zbraně. Účinek obdobný jako u obranných sprejů. Účinný dosah střely asi 5 metrů.

Obr. 21: Obranná plynovka [29]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + účinný při neutralizaci pachatele + snadné použití + snadné zasažení pachatele 	<ul style="list-style-type: none"> – pachatel si ji může splést s reálnou zbraní – nesmí se používat v malých uzavřených prostorech (auto, výtah, hospoda apod.) – při nepříznivém větru nebezpečí zasažení aerosolem sám sebe – nutnost umět plynovku ovládat (nabít, odjistit, zamířit)

Tab. 14: Obranná plynovka – klady a zápory

3.9 Pracovní pes

Od roku 2014 se zákony změnila a nepohlížejí se na živé zvíře jako na věc. V PKB se využívají psi všestranní a to buď pes hlídač (hlídkový), nebo pes pátrací. Pes by měl být vy-

cvičen v rámci výkonu a také by se mělo vyzkoušet, zda je pes schopen zasáhnout při různých krizových situacích.

Obr. 22: Pracovní pes [27]

Klady	Zápory
<ul style="list-style-type: none"> + psovod může pracovat sám + pes je schopen dříve upozornit na osobu + psa lze použít i v elektronicky zabezpečené budově + pes dokáže zajistit velký prostor + pes odradí osobu od útoku 	<ul style="list-style-type: none"> – nutný výcvik psa – pracovník se musí starat o psa (jídlo, kondice atd.)

Tab. 15: Pracovní pes – klady a zápory

3.10 Střelná zbraň

3.10.1 Palná zbraň

Palná zbraň funguje na principu vystřelení střely pomocí chemické energie. Rozlišujeme 2 typy palných zbraní z hlediska velikosti (krátká, dlouhá). V PKB se využívají krátké palné zbraně, což jsou pistole nebo revolvery. Ve větší míře je upřednostňována pistole, jelikož ji lze lépe nosit skrytě. V PKB jsou hojně využívány zbraně menších rozměrů (subkompakt a minikompakt).

Pistole má pohyblivý závěr a zásobník uložen v rukojeti. Revolver má válec s komorami, do kterých se vkládají náboje.

Obr. 23: Pistole – kompakt, subkompakt, minikompakt [31]

Klady	Zápory
+ účinnost	– možnost neodhadnutí situace
+ nejsou nezbytné fyzické předpoklady	– nutnost umět pistolí ovládat
+ z větší části odradí pachatele	– cena
	– kompakt není skladný

Tab. 16: Palná zbraň – klady a zápory

3.11 Chladná zbraň

3.11.1 Řezná zbraň

Jsou to nože, které jsou ovládány pouze silou lidské ruky. Tvoří je rukojeť k uchopení a čepel k řezání. Čepel je ostrá jen na jedné straně. Můžeme se setkat s noži s pevnou konstrukcí, zavíracím nožem, vystřelovacím nožem. Nejčastěji se v PKB využívá nůž zavírací vzhledem ke skladnosti.

Obr. 24: Nůž [32]

Klady	Zápory
+ odstrašující dojem	– nutný výcvik
+ všestranný (lze využít nejen k obraně)	– při zasažení útočníka vždy způsobí krvavá zranění
+ skladný	– možnost nakažení, infikování se útočnickovou krví

Tab. 17: Řezná zbraň – klady a zápory

Byly popsány zbraně a obranné prostředky. Byly uvedeny jejich klady a zápory. Ve většině případů záleží především na výcviku a osobních zkušenostech. Velmi důležité je, aby obranný prostředek byl skladný a účinný.

4 NEJVHODNĚJŠÍ OBRANNÝ PROSTŘEDEK A ZBRAŇ PRO ŽENU V PKB

Při výběru účinného obranného prostředku pro ženu v PKB musí každý brát ohled na místo výkonu práce. V tabulce jsou vybrány nejvhodnější typy obranných prostředků a zbraní vzhledem ke zvládnutelnosti, skladnosti a místa výkonu práce. Nejčastějšími profesemi žen jsou recepční, vrátná, vrátná mimo budovu, pohyblivá ostraha, osobní strážce a detektiv v obchodě. U žen v PKB se zbraně moc nepoužívají, výjimkou je osobní strážce, který ke své práci zbraň potřebuje.

	Recepční	Vrátná	Vrátná – mimo budovu	Pohyblivá ostraha	Osobní strážce	Detektiv v obchodě
Teleskopický obušek	–	–	+	+	+	–
Kubotan	+	+	+	+	+	+
Obranný sprej	–	–	+	+	–	–
Svítilna	+	+	+	+	–	–
Pouta	+	+	+	+	+	+
Obranná plynovka	–	–	–	+	–	–

Tab. 18: Nejvhodnější obranné prostředky pro ženu v PKB z hlediska profese

	Recepční	Vrátná	Vrátná – mimo budovu	Pohyblivá ostraha	Osobní strážce	Detektiv v obchodě
Pistole	–	–	–	–	+	–
Nůž	–	–	+	+	+	+

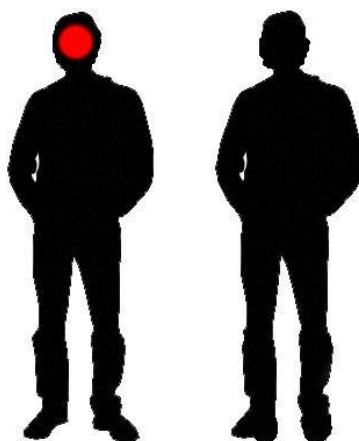
Tab. 19: Nejvhodnější zbraně pro ženu v PKB z hlediska profese

5 NEJZRANITELNĚJŠÍ MÍSTA NA TĚLE

Jakákoli rána, kterou zasáhneme protivníka, bolí, ale je důležité vědět, která místa na těle jsou nejcitlivější a tím se pokusit směřovat útok obranným prostředkem na patřičná místa. Každý obranný prostředek je účinný na jiných místech těla a je důležité vědět, kam úder (útok) směřovat. Všeobecně citlivá místa na těle jsou krk, vaz, varlata, oči, nos. [19]

Podle použití obranných prostředků či zbraní je v obrázcích zobrazeno, na která místa na lidském těle je dobré se zaměřit. Některé obranné prostředky bylo možno skombinovat a zobrazit na společných obrázcích. Některé obranné prostředky nejsou zobrazeny, jelikož je využíváme spíše k přivolání pomoci, spoutání atd. Místa, na které bychom se měli zaměřit, jsou označena červeně.

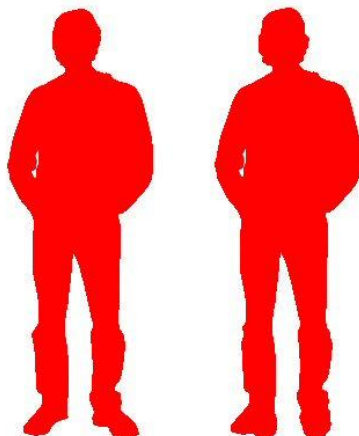
5.1 Svítilna, obranný sprej, obranná plynovka

Obr. 25: Nejzranitelnější místa na těle – svítilna, obranný sprej a plynovka

Tyto obranné prostředky jsou účinné pouze při zasažení očí a sliznic.

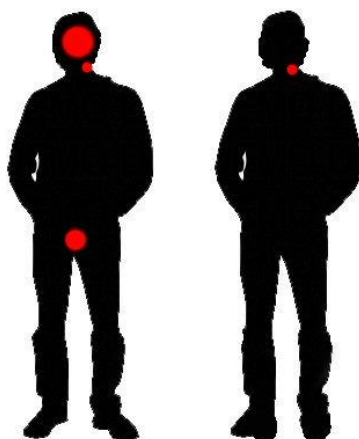
5.2 TASER

Obr. 26: Nejzranitelnější místa na těle – TASER

Zasažením jakéhokoli místa na těle útočník okamžitě ztrácí kontrolu nad svým tělem.

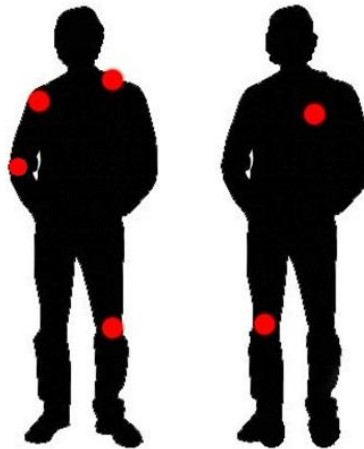
5.3 Paralyzér

Obr. 27: Nejzranitelnější místa na těle – paralyzér

Účinný pouze při zasažení míst jako je rozkrok, krk nebo obličej.

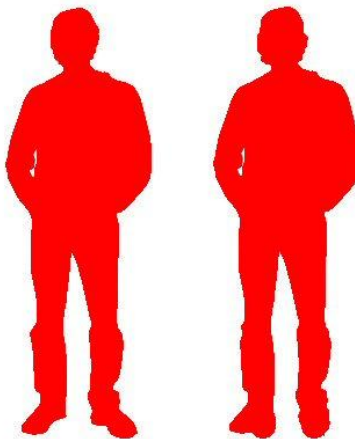
5.4 Obušek, teleskopický obušek, tonfa

Obr. 28: Nejzranitelnější místa na těle – obušek, teleskopický obušek, tonfa

- Dobře vedené údery jsou do kloubů a svalů na těle (kolena, lokty, do zad a ramen).
- ! POZOR! Nesměrovat úder na hlavu, i malý úder může způsobit smrt.
- U teleskopického obušku nemusíme používat velkou sílu.

5.5 Kubotan

Obr. 29: Nejzranitelnější místa na těle – kubotan

Účinný při:

přejetí přes obratle, žebra,

bodnutí do hrudi, stehen, do plochy ruky, žeber atd.,

zaměření se na tlakové body - loket, koleno, krk, obličej.

V obrázcích byly zobrazeny nejcitlivější místa na těle podle druhu použitého obranného prostředku a zbraně. Některé obranné prostředky byly možné skombinovat. Místa pro nůž

a palnou zbraň nebyla zobrazena, jelikož záleží na tom, zda je cílem zabít útočníka, nebo se bránit. U palné zbraně je to hlava, hrudník, břicho, podbřišek (pokud je nutnost zabít útočníka), nebo končetiny (v případě obrany). U nože záleží na míře zranění, které může být způsobeno - řezání blízko tepen je velmi rizikové (vnitřní strana lokte, vnitřní strana stehna, krk, vnitřní strana paže).

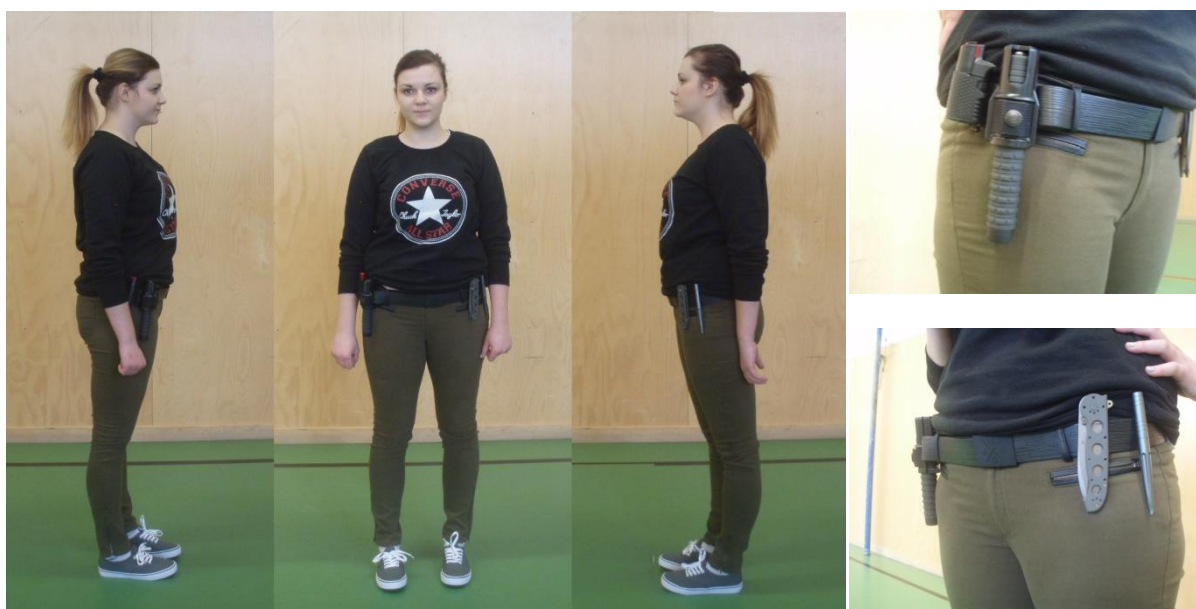
II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 OBRANNÉ PROSTŘEDKY A ZBRANĚ PRACOVNICE PKB

V následující podkapitole jsou na příkladech zobrazeny obranné prostředky a zbraně, které mohou pracovníci PKB využívat a nosit. Samozřejmě je možné si opasek osadit jinými prostředky k obraně a v jiných variacích.

6.1 Profese Strážná – varianta 1

Pro profesi strážná je k obraně vybrán teleskopický obušek, vedle něj je opasek osazen obranným sprejem. Na levé straně opasku je zvolen nůž a taktické pero (mohl by být také kubotan).

Obr. 30: Pracovnice PKB – Strážná 1

6.2 Profese Strážná – varianta 2

Pro pracovníci pracující na pozici strážná (může se jednat i o jinou pracovní pozici, záleží na riziku v daném prostředí) je vybrána kombinace teleskopického obušku a nože na pravém boku. Na levém boku jsou jednorázová pouta.

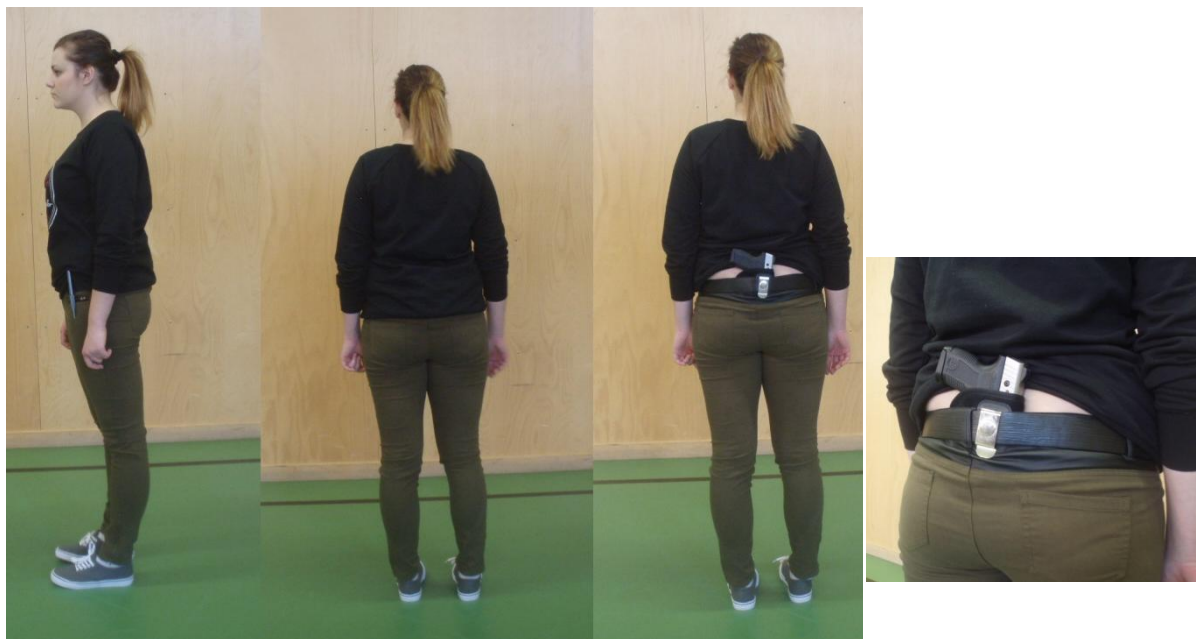

Obr. 31: Pracovnice PKB – Strážná 2

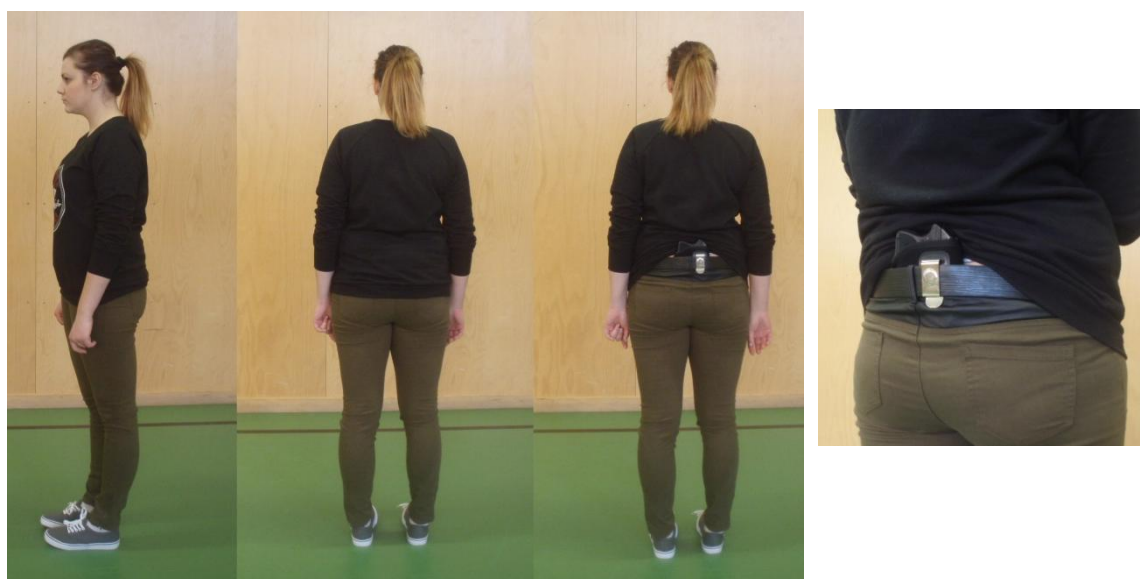
6.3 Profese osobního strážce

Pro pracovníci na pozici osobního strážce (bodyguarda) je zvolen co nejvíce nenápadný prostředek, čímž je taktické pero. Na zádech je uložena skrytě pistole typu subkompact.

Na druhém obrázku je zobrazena pracovníce osobního strážce taktéž s taktickým perem. Na zádech zobrazena zbraň menších rozměrů minikompact.

Obr. 32: Pracovnice PKB – osobní strážce 1

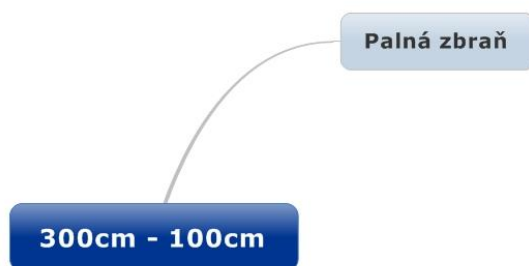

Obr. 33: Pracovnice PKB – osobní strážce 2

Podle obrázků pracovnice PKB s pistolí typu subkompakt a minikompakt jde vidět, že pistole je možné nosit skrytě. Z pohledu z boku lze vidět, že minikompakt je více nenápadný.

7 VYUŽITÍ OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANÍ V RŮZNÝCH VZDÁLENOSTECH

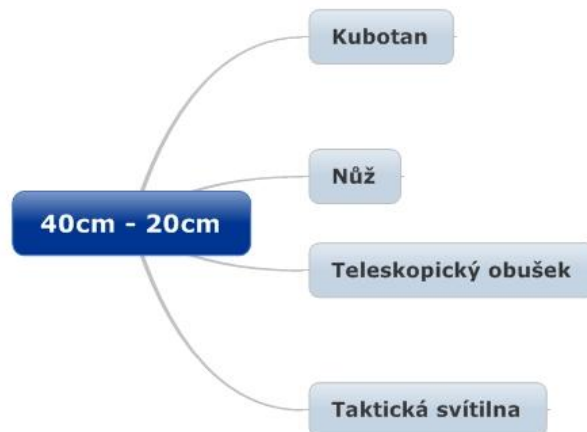
Nejprve je v grafech zobrazeno, v jaké vzdálenosti bude obrana pracovníce PKB s obranným prostředkem a zbraní účinná, poté je účinná vzdálenost zobrazena ve vybraných fotografiích. Grafy jsou rozděleny na vzdálenosti 300cm - 100cm, 100cm - 60cm, 40cm - 20cm a v nich zařazené prostředky a zbraně. Ve fotodokumentaci jsou fotky obránce a útočníka ve vzdálenostech 3m, 2m, 1m, 80cm, 60cm, 40cm a 20cm. Důležité je vědět, že v různých vzdálenostech jsou obranné prostředky používány jinak a postoj se může měnit, to samé platí u palných zbraní.

Obr. 34: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 300cm až 100cm

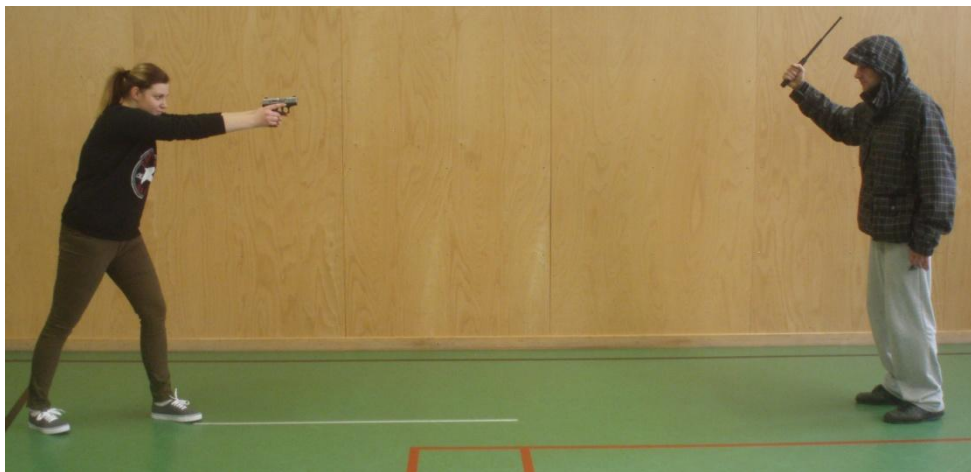
Obr. 35: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 100cm až 60cm

Obr. 36: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 40cm až 20cm

7.1 Vzdálenost 3m

Na vzdálenost 3m je vhodná palná zbraň. Obranný sprej má také účinek, ale na tuto vzdálenost je vhodnější použít palnou zbraň. Jiný prostředek obrany nemá dosah a účinek. Taktická svítilna lze využít pouze na posvícení si na útočníka, nelze s ní zranit.

Obr. 37: Palná zbraň – 3m

7.1.1 Střelba z pistole na vzdálenost 3m – 1m

Pro správné míření palnou zbraní na útočníka ze vzdálenosti 3m až 1m je důležitý:

- Správný postoj (platný pro praváka):
 - levá noha je mírně vpředu a směřuje k útočníkovi,
 - chodidla jsou od sebe na šířku ramen (50cm),
 - dolní končetiny jsou lehce napnuté v kolenou,

- pravá paže je zcela napnutá v lokti, levá je mírně pokrčena,
 - horní polovina těla je lehce nakloněna dopředu.
- Správné uchopení zbraně (platný pro praváka):
- uchopení oběma rukama,
 - uchopení zbraně střelející rukou, volnou ruku přiložíme tak, aby prsty volné ruky těsně obepnuly 3 prsty (kromě palce a ukazováku) ruky střelející,
 - palec volné ruky je pevně položen na palec střelející ruky,
 - ukazováček, který slouží k vystřelení, máme položen podél pistole, ne na spoušti.

7.2 Vzdálenost 2m

Na vzdálenost 2m je vhodná palná zbraň a obranný sprej. Jiný prostředek obrany nemá dosah a účinek. Taktická svítilna lze využít pouze na posvícení si na útočníka, nelze s ní zranit.

Obr. 38: Palná zbraň – 2m

Obr. 39: Obranný sprej – 2m

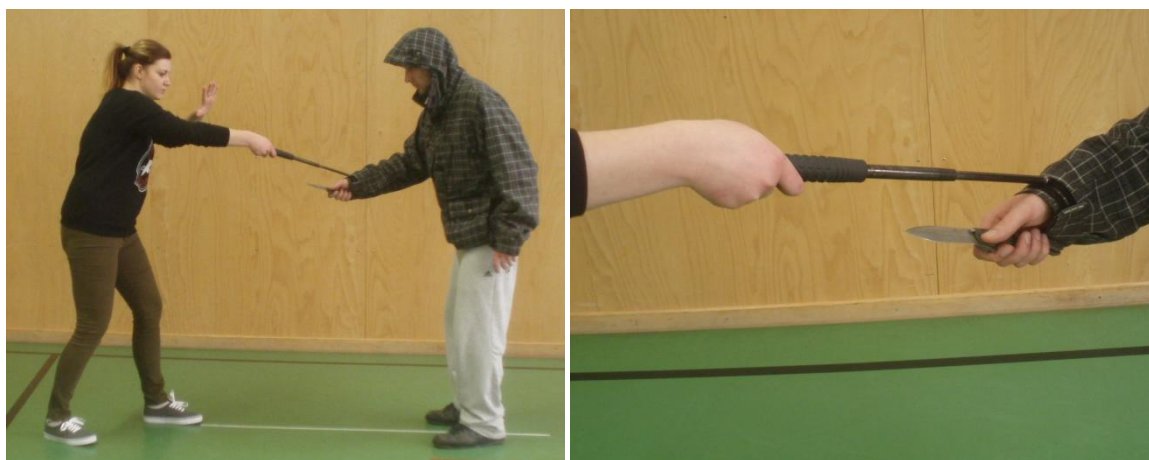
7.2.1 Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 2m - 1m

Správné použití obranného spreje ze vzdálenosti 2m až 1m je:

- držení spreje v jedné ruce,
- zaujmutí základního postoje,
- ruka natažená směrem k útočníkovi,
- odjištění (otočení) pojistky,
- druhá ruka chrání obličej před možnými zbytky aerosolu z obranného spreje.

7.3 Vzdálenost 1m

Na vzdálenost 1m od útočníka je vhodný teleskopický obušek, obranný sprej a palná zbraň. Jiný prostředek obrany nemá dosah nebo nemá účinek.

Obr. 40: Teleskopický obušek – 1m

7.3.1 Obrana s teleskopickým obuškem na vzdálenost 1m až 80cm

Správné použití teleskopického obušku na vzdálenost 1m až 80cm je:

- obušek otevřeme švihnutím směrem dolů a zaujmeme základní postoj.

Obr. 41: *Obranný sprej – 1m*

Obr. 42: *Palná zbraň – 1m*

7.4 Vzdálenost 80cm

Vhodný je teleskopický obušek, obranný sprej a palná zbraň. Jiný prostředek obrany nemá dosah nebo není účinný. Taktická svítilna lze využít pouze na posvícení si na útočníka, nelze s ní zranit.

Obr. 43: Teleskopický obušek – 80cm

Obr. 44: Obranný sprej – 80cm

7.4.1 Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 80cm

Správné použití obranného spreje na vzdálenost 80cm je:

- držení spreje v jedné ruce,
- zaujmutí základního postoje,
- ruka natažená směrem k útočníkovi a lehké pokrčení v lokti,
- odjištění (otočení) pojistky,
- druhá ruka chrání obličej před možnými zbytky aerosolu z obranného spreje,
- při vystříknutí tekutiny se pohybujeme směrem od útočnicka.

Obr. 45: Palná zbraň – 80cm

7.4.2 Střelba z pistole na vzdálenost 80cm

Pro správné míření palnou zbraní na útočnicka ze vzdálenosti 80cm je důležité:

- Správný postoj (platný pro praváka):
 - levá noha je mírně vpředu a směřuje k útočníkovi,
 - chodidla jsou od sebe na šířku ramen (cca 50cm),
 - dolní končetiny jsou lehce pokrčeny v kolenou,
 - pravá paže je pokrčena v lokti směrem k tělu, levá je také pokrčena,
 - horní polovina těla není nakloněna dopředu.

- Správné uchopení zbraně:
 - viz. střelba z pistole na 1m – 3m.

7.5 Vzdálenost 60cm

Vhodný teleskopický obušek, taktická svítilna (není dosah k úderu, pouze k osvětlení útočníka), palná zbraň a obranný sprej. Jiný prostředek obrany není vhodný.

Obr. 46: Teleskopický obušek – 60cm

Obr. 47: Taktická svítilna – 60cm

Obr. 48: Palná zbraň – 60cm

Obr. 49: Obranný sprej – 60cm

7.5.1 Střelba z pistole na vzdálenost 60cm

Pro správné míření palnou zbraní na útočníka na vzdálenost 60cm je důležité:

- Správný postoj (platný pro praváka):
 - levá noha je mírně vpředu a směřuje k útočnickovi,
 - chodidla jsou od sebe na šířku ramen (cca 50cm),
 - dolní končetiny jsou pokrčeny v kolenou,
 - pravá paže pokrčena v lokti, levá ruka kryje a je připravena k obraně,
 - horní polovina těla není nakloněna dopředu.
- Správné uchopení zbraně (platný pro praváka):
 - uchopení jednou rukou,
 - ukazováček, který slouží k vystřelení, máme položen podél pistole, ne na spoušti.

7.5.2 Obrana s obranným sprejem na vzdálenost 60cm

Správné použití obranného spreje na vzdálenost 60cm je:

- držení spreje v jedné ruce,
- zaujmutí základního postoje,
- ruka směřuje směrem k útočnickovi a ruka je pokrčena v lokti,
- odjištění (otočení) pojistky,
- druhá ruka chrání obličej před možnými zbytky aerosolu z obranného spreje.

7.6 Vzdálenost 40cm

Vhodný kubotan, nůž, teleskopický obušek a taktická svítilna. Jiný prostředek obrany není vhodný.

Obr. 50: *Kubotan – 40cm*

7.6.1 Obrana s taktickým perem nebo kubotanem na vzdálenost 40cm až 20cm

Správné použití taktického pera (kubotanu) na vzdálenost 40cm až 20cm:

- držení v jedné ruce v pěsti,
- palec drží konec kubotanu,
- zaujmutí základního postoje,
- druhá ruka volně (nebo si přidrží útočníka).

Obr. 51: *Nůž – 40cm*

Obr. 52: Nůž 20 – 40cm

7.6.2 Obrana s nožem na vzdálenost 40cm až 20cm

Správné použití nože na vzdálenost 40cm až 20cm:

- držení v jedné ruce,
- zaujmutí základního postoje,
- druhá ruka volně (nebo přidrží útočníka),
- nožem se nebodá, ale řeže.

Obr. 53: Teleskopický obušek – 40cm

Obr. 54: *Taktická svítilna – 40cm*

7.6.3 Obrana s taktickou svítilnou na vzdálenost 40cm až 20cm

Správné použití svítilny na vzdálenost 40cm až 20cm:

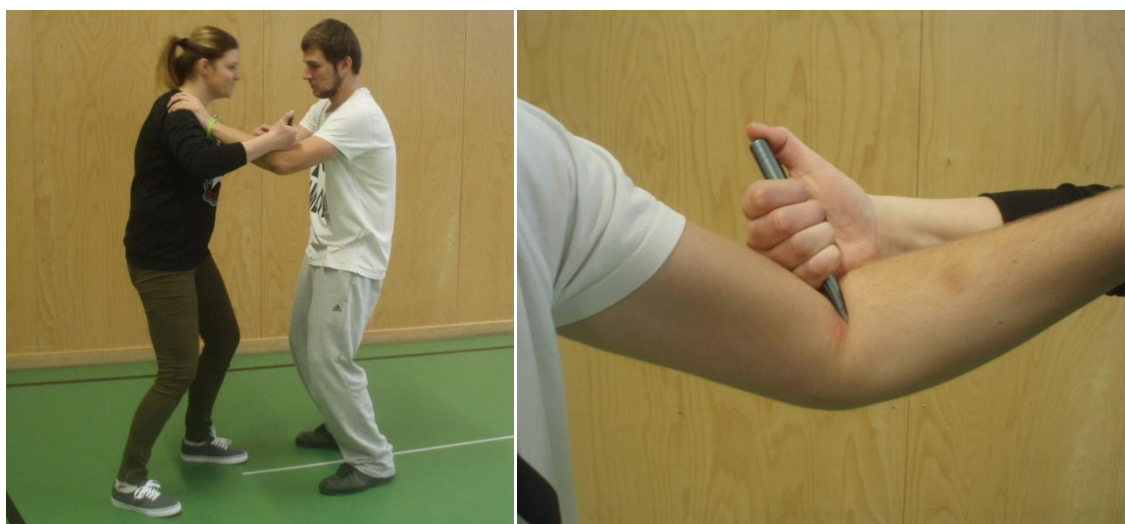
- držení v jedné ruce v pěsti,
- palec položený na konci svítilny pro aktivaci svítilny a možné údery,
- zaujmutí základního postoje,
- druhá ruka volně (nebo použita ke krytí).

7.7 Vzdálenost 20-15cm

Vhodný nůž, kubotan, taktická svítilna, teleskopický obušek. Jiný prostředek obrany není vhodný.

Obr. 55: *Nůž* – 20 až 15cm

Obr. 56: *Kubotan* – 20 až 15cm

Obr. 57: Taktická svítilna – 20 až 15cm

Obr. 58: Teleskopický obušek – 20 až 15cm

Každý obranný prostředek a zbraň má jinou účinnost v různých vzdálenostech. Pracovnice PKB by měla vědět, který prostředek využít, podle vzdálenosti od útočníka. Díky této fotodokumentaci je problematika blíže přiblížena.

8 TECHNIKY V PROFESNÍ OBRANĚ

V této podkapitole jsou zobrazeny modelové situace technik s využitím různých obranných prostředků a zbraní.

Některé modelové situace s obranným sprejem, taktickou svítilnou, nožem a palnou zbraní jsou zobrazeny v podkapitole výše (6.2 Využití obranných prostředků a zbraní v různých vzdálenostech), proto nejsou zahrnuty v této části práce.

8.1 Technika s teleskopickým obuškem

Varianta 1:

Na prvním obrázku zakročuje pracovnice PKB ve snaze zabránit útočnickovi utéct s odcizenou kabelkou.

Prvním krokem je vytasení obušku a chycení kabelky.

Obr. 59: *Tasení obušku*

Druhým krokem je úder do ruky útočníka, která drží kabelku. Díky bolesti, kterou způsobil úder, je útočník nucen pustit kabelku.

Obr. 60: Úder teleskopickým obuškem

Obr. 61: Detail úderu teleskopickým obuškem

Varianta 2:

Agresivní útočník chce napadnout pracovníci PKB. V situaci, kdy má útočník odkrytá žebra (např. při slovním útoku, vyhrožování), je vhodný úder teleskopickým obuškem do části žeber. Tím dojde k oslabení útočníka.

Obr. 62: Úder teleskopickým obuškem do žeber

8.1.1 Odváděcí technika s teleskopickým obuškem

Varianta 1:

Příkladem je situace, kdy útočník uchopí pracovníci za tričko. Ta s teleskopickým obuškem zatlačí na útočnickovu ruku a tím mu způsobí bolest.

Obr. 63: *Tlak teleskopickým obuškem na ruku*

Obr. 64: *Detail páky teleskopickým obuškem na ruku*

Je také možné se k útočníkovi přiblížit a teleskopický obuškem obejmout jeho krk. Jedna ruka pevně drží držadlo obušku a druhá ruka konec obušku, tlakem na zátylek je působena bolest. Jsou 2 varianty úchopu teleskopického obušku: ruce nejsou překříženy, ruce jsou překříženy.

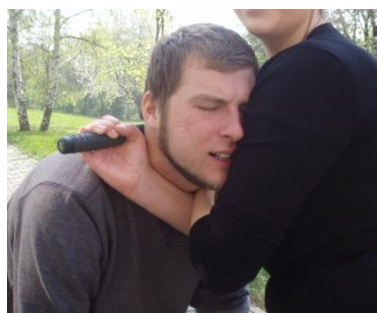
Obr. 65: *Odváděcí technika*

Obr. 67: *Odváděcí technika s překřížením*

Obr. 66: *Detail krku – odvádění 1*

Obr. 68: *Detail krku – odvádění 2*

8.2 Technika s taktickým perem

V modelové situaci útočník uchopí pracovníci PKB za ruku a vyhrožuje ji. Protiútokem je vytasení taktického pera.

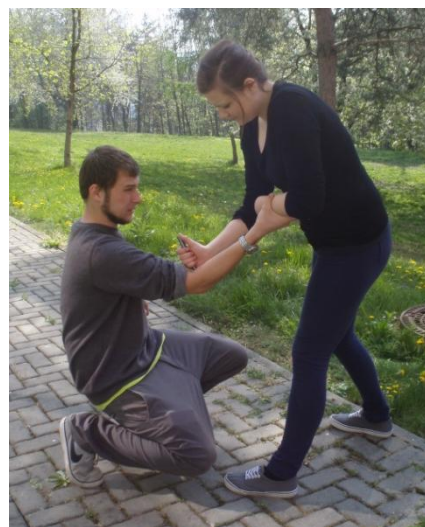

Obr. 69: *Tasení taktického pera*

Druhým krokem je úder do části ohybu loktu. Dále je tlakem taktického pera působeno na ohyb loktu. Díky bolesti je útočník nucen pokleknout.

Obr. 70: *Úder taktickým perem*

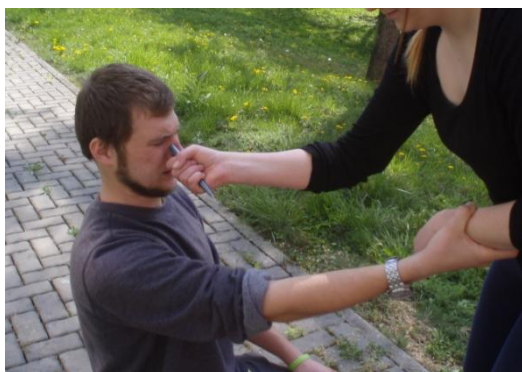

Obr. 71: *Tlak na ohyb loktu taktickým perem*

Obr. 72: *Detail úderu taktickým perem*

V případě, kdy útočník stále pracovníci drží, je další obranou úder taktickým perem do obličeje (část očí). Poté je pracovnící útočník odstrčen od těla.

Obr. 73: Úder taktickým perem do obličeje

Obr. 74: Odstrčení útočníka od těla

8.2.1 Odváděcí technika s taktickým perem

Tato technika je využita například v případě, kdy útočník drží pracovníci, osahává ji atd. V tomto případě pracovníce uchopí taktické pero, chytne útočníkův prst a taktickým perem tlačí proti prstu.

Obr. 75: Tlak na prst taktickým perem

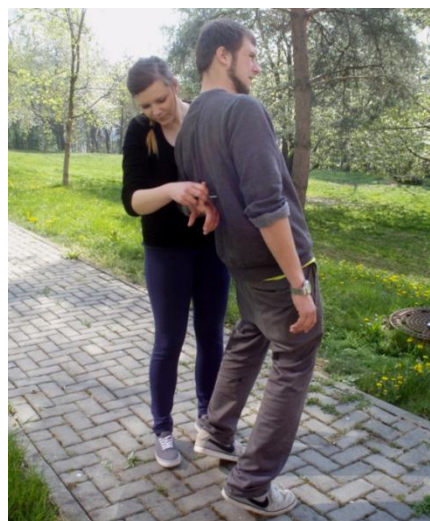

Obr. 76: Detail tlaku na prst taktickým perem

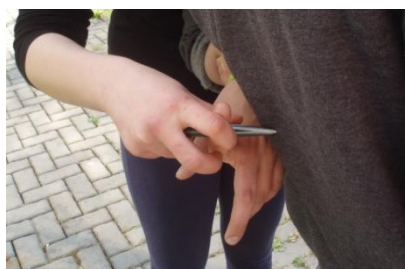
Tlak na prst způsobí útočnickovi bolest, bolestí útočník povolí a poklekne. Také je možno útočníka obejít (s neustálým působením tlaku na prst).

Obr. 77: Pokleknutí útočníka

Obr. 78: Páka na prst

Obr. 79: Detail - páka na prst

8.3 Technika s palnou zbraní

V modelových situacích jsou zobrazeny techniky, které jsou využity v případě, že je útočník od pracovnice na krátkou vzdálenost.

Varianta 1:

Prvním krokem je tasaní zbraně a zaujmutí základního postoje. Pokud je možno, nastupuje rychlý odstup od útočníka do vzdálenosti 2m – 3m.

Obr. 80: Zaujmutí správného postoje s palnou zbraní

Obr. 81: Vzdálení se od útočníka s palnou zbraní

Pokud nastane situace, kdy není čas, nebo není jak se od útočníka vzdálit, nastává situace, která je popsána ve Variantě 2.

Varianta 2:

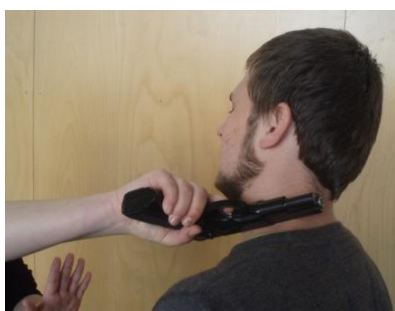
Prvním krokem je tasaní zbraně a zaujmutí základního postoje. Dále je situace řešena úderem zbraní do části krku a to konkrétně úder závěrem nebo rámem zbraně. Taky je možné směřovat úder do části hrudi přímo hlavní.

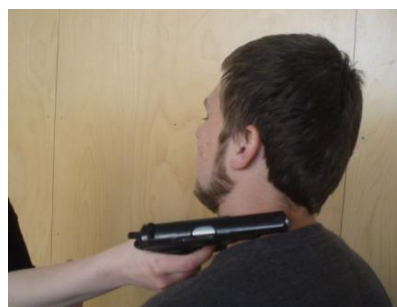
Obr. 82: Zaujmutí správného postoje
s palnou zbraní

Obr. 83: Úder palnou zbraní do krku

Obr. 84: Detail úderu palnou zbraní do
krku 1

Obr. 85: Úder palnou zbraní do krku 2

Obr. 86: Úder palnou zbraní do hrudi

Poté je nutno se od útočnicka vzdálit na bezpečnou vzdálenost (asi 3m) a mířit na něj. Poté je útočník nucen si kleknout a pro větší bezpečnost pracovnice je nucen překřížit v kleku nohy, aby mu byl znemožněn útek.

Obr. 87: Vzďálení se od útočníka na 3m

Obr. 88: Pokleknutí útočníka – čekání na posily

Poté pracovnice čeká v základním postoji s namířenou zbraní na útočníka a vyčkává na posily.

8.4 Poutání

Z důvodu bezpečnosti není vhodné, aby poutal útočníka pouze jeden člověk. Vždy je lepší počkat na posily. V těchto modelových situacích je pracovnice, která poutá útočníka sama, ale je předpokládáno, že má u sebe posilu, která míří na útočníka zbraní.

Na prvním obrázku je pracovnice, která poutá útočníka, který neklade velký odpor.

Pouta jsou držena vprostřed mezi kroužky pravou rukou a levá ruka drží poutanou ruku zadržovaného, poté je zatlačeno na útočnickovu pravou ruku pouty, tím dojde k zacvaknutí. Důležité je poutat na místo nad zápěstím.

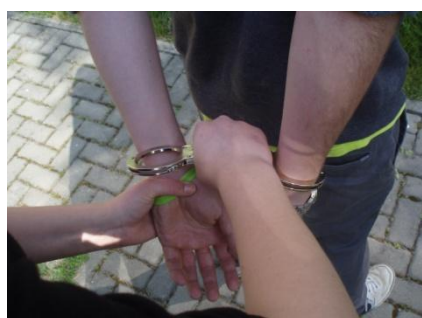

Obr. 89: Poutání útočníka

Utažení pout se provádí ukazováčkem ruky (ta, která drží útočníka). Poté následuje spoutání druhé ruky a to stejným způsobem jako u levé.

Obr. 91: Utažení pout

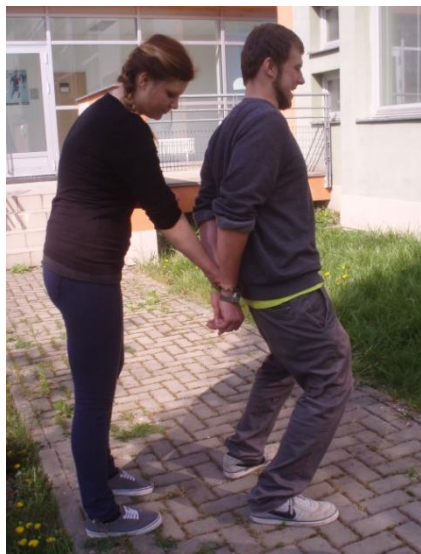

Obr. 92: Poutání druhé ruky

Obr. 93: Držení spoutaného

Po spoutání je útočník nucen jít do sedu tím způsobem, že pracovnice působí tlakem na pouta směrem dolů. Útočník díky bolesti povolí. Je nutné pouta neustále držet.

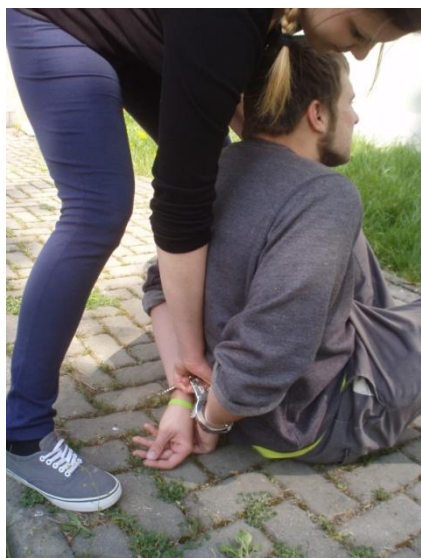
Obr. 94: Donucení útočnicka sednout si

Obr. 95: Útočník s pouty v sedu

8.4.1 Odváděcí technika s pouty

Odvádění zadrženého probíhá po spoutání a v poloze vsedě. Pracovnice chytne střed pout mezi kroužky a tahem směrem vzhůru donutí zadrženého, aby si stoupl.

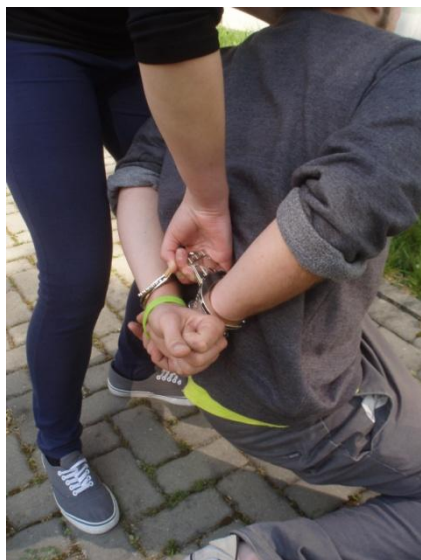

Obr. 96: Útočník s pouty v sedu 2

Obr. 97: Donucení útočnicka si stoupnout

Spoutaného poté drží pracovnice za pouta a druhou rukou ho jistí držení za rameno, aby byla zajištěna větší bezpečnost. Pokud spoutaný nespolupracuje, je možné použít kubotan a tlakem působit na citlivá místa v okolí ramene.

Obr. 98: *Detail - donucení útočníka si stoupnout*

Obr. 99: *Odvádění útočníka*

9 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

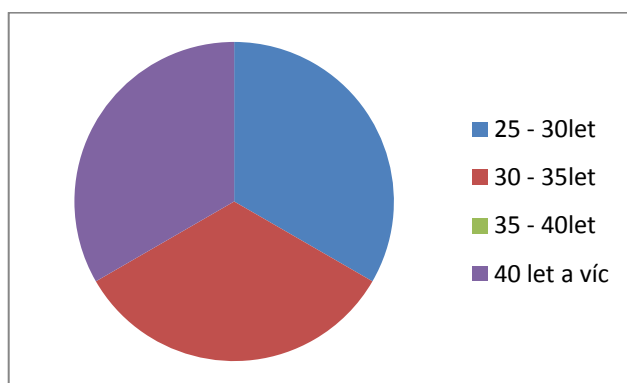
Do firem byly rozeslány dotazníky, které byly určeny pro ženy pracující v PKB. Vyplněných dotazníků bylo pouze devět, proto nelze výsledky výzkumu považovat za statisticky významné a nelze vyvodit všeobecné závěry pro pracovnice v PKB. Ale i přes to jsou některé informace užitečné, a to tam, kde se shodla na stejné odpovědi velká většina.

Na které pracovní pozici pracujete?

Odpovědi na tuto otázku byly různé a žádná odpověď se neshodovala. Jednalo se o pracovnice na pozicích od administrativní pracovnice, až po vrátnou nebo recepční.

Jaký je Váš věk?

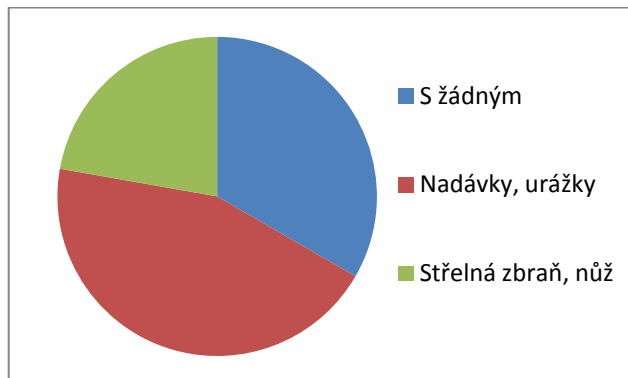
Z grafu lze vyčíst, že dotazníky vyplňovaly pracovnice ve věku od 25let do 40 let a víc. Neodpověděli pouze respondenti ve věku 35 – 40let.

Obr. 100: Věk respondentů

S jakým útokem jste se již setkala a od koho?

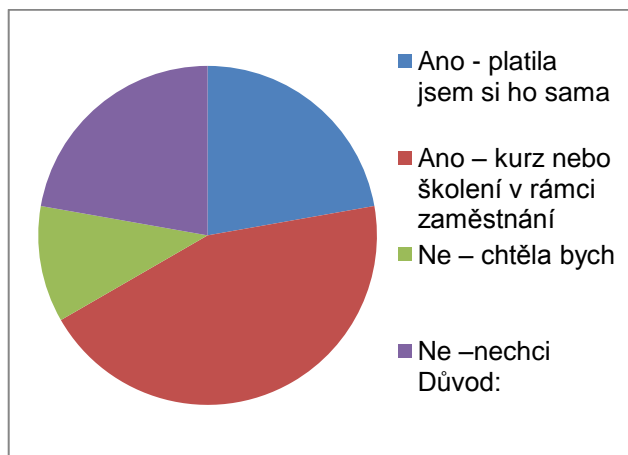
Nejvíce se pracovnice setkávaly s útokem verbálním nebo s útokem žádným. Napadeny byly od narkomanů nebo opilých osob.

Obr. 101: *Typ útoku*

Absolvovala jste kurz profesní obrany nebo školení?

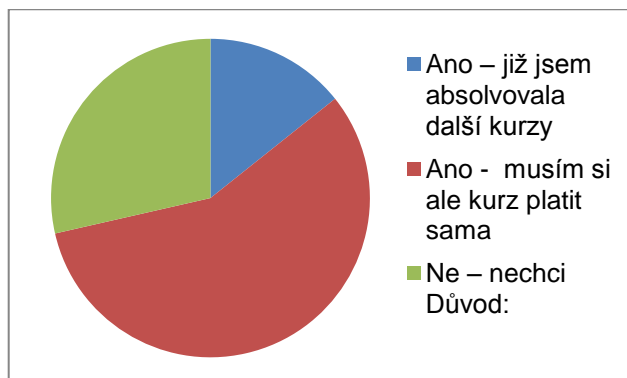
Většina z dotazovaných absolvovala kurz nebo školení v rámci zaměstnání.

Obr. 102: *Absolvovaný kurz obrany, školení*

Chtěla byste pokračovat dalším kurzem profesní obrany?

Většina respondentů by chtěla pokračovat dalšími kurzy, ale musí si kurz platit samy.

Obr. 103: Pokračování kurzu

Na kurzu mě učil:

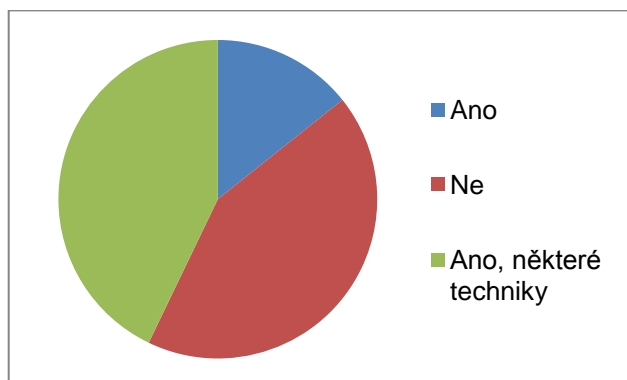
V kurzech učili pouze muži.

Jak dlouho trval Váš kurz?

Pracovnice jsou proškoleny buďto krátce a to jen na 3měsíce, nebo v rozmezí půl roku do 2let.

Byla profesní obrana zaměřená na techniky určené speciálně pro ženy?

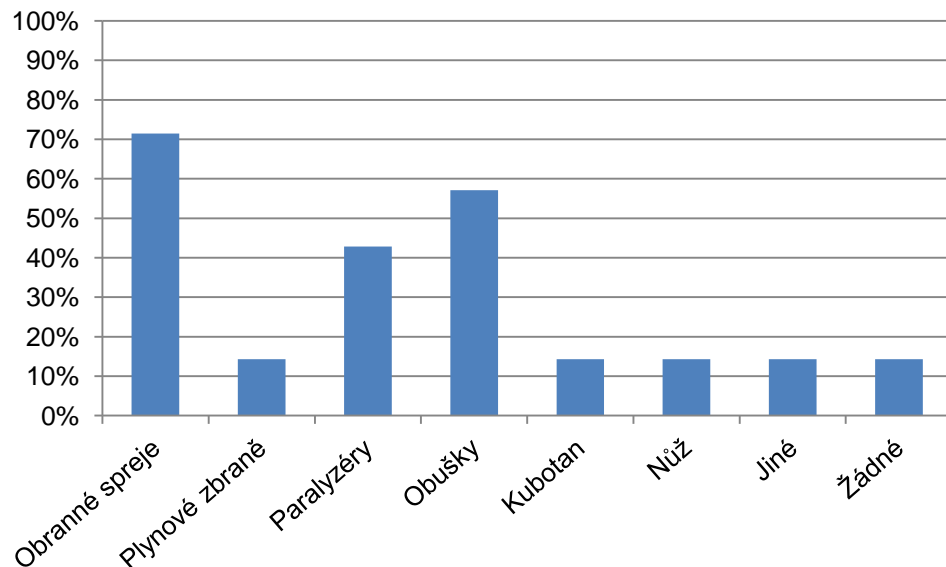
V kurzech se učí buď některé techniky určené speciálně pro ženy, nebo se neučí techniky určené pro ženy vůbec. Techniky určené pouze pro ženy absolvovala pouze studentka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v rámci studia.

Obr. 104: Obrana určená speciálně pro ženy

S kterými obrannými prostředky a zbraněmi kurz probíhal?

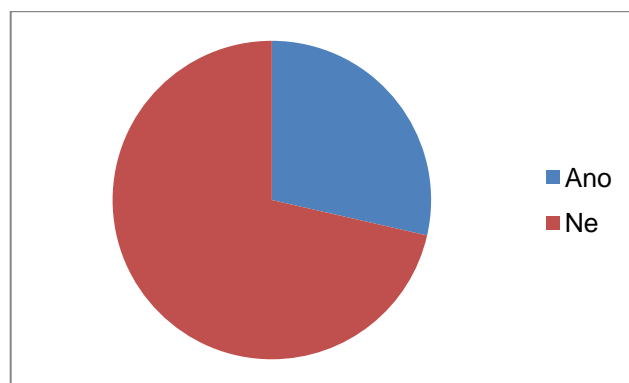
Nejvíce se na kurzech učí obrana s obranným sprejem, obuškem a paralyzérem.

Obr. 105: Obranný prostředek a zbraň, s kterými kurz probíhal

Absolvovala jste kurz zaměřený přímo na profesní obranu s obrannými prostředky?

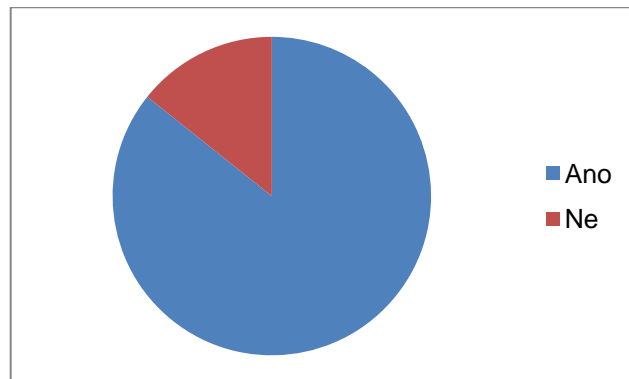
Většina respondentů neabsolvovala kurz zaměřený přímo na profesní obranu s obrannými prostředky.

Obr. 106: Zaměření kurzu

Absolvovala jste kurz palných zbraní?

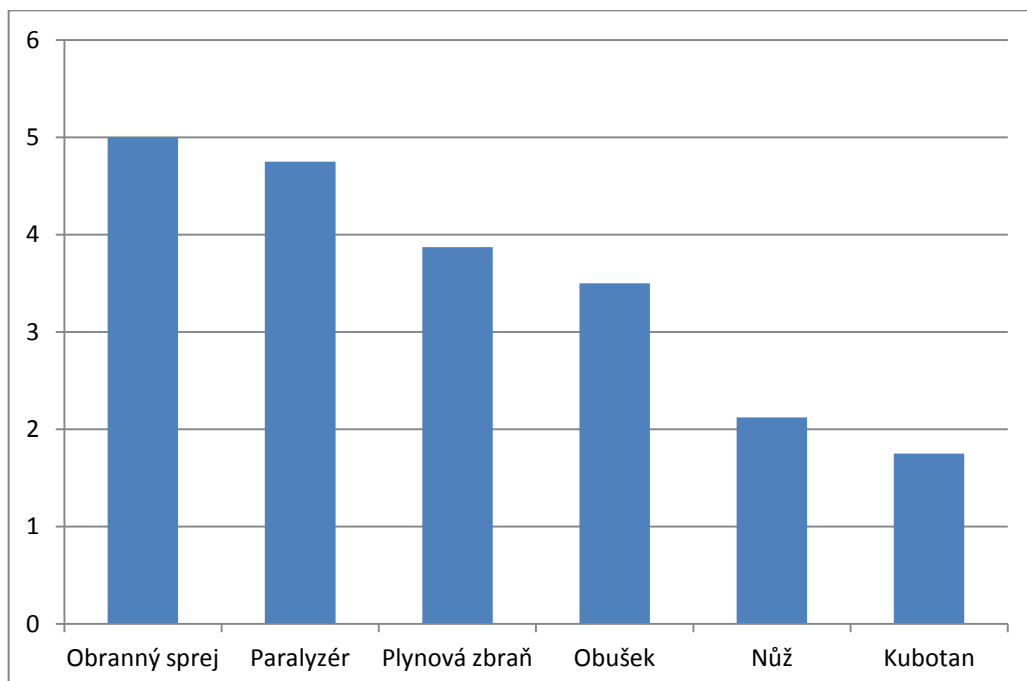
Kurzem palných zbraní prošla většina dotázaných.

Obr. 107: Kurz palných zbraní

Který obranný prostředek nebo která zbraň je podle Vás nejvhodnější k obraně?

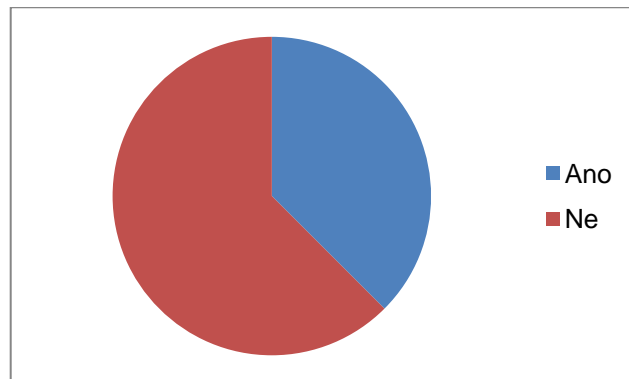
Podle odpovědí je nejvhodnější k obraně obranný sprej, paralyzér, plynovka. Nejméně vhodný je kubotan. Dle mého názoru byl vyhodnocen kubotan jako nejméně vhodný jelikož není tolik známí.

Obr. 108: Obranný prostředek a zbraň nejvhodnější k obraně

Je podle Vás palná zbraň vhodná k obraně?

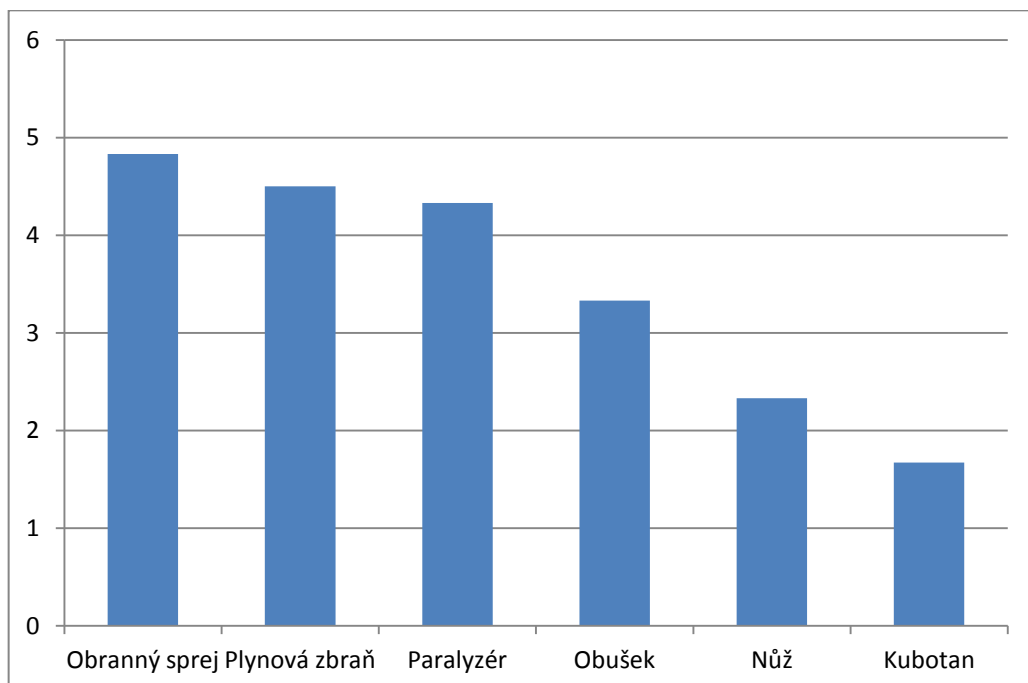
Většina odpovědí byla, že palná zbraň není vhodná k obraně.

Obr. 109: *Vhodnost palné zbraně k obraně*

Který obranný prostředek nebo zbraň nejlépe ovládáte?

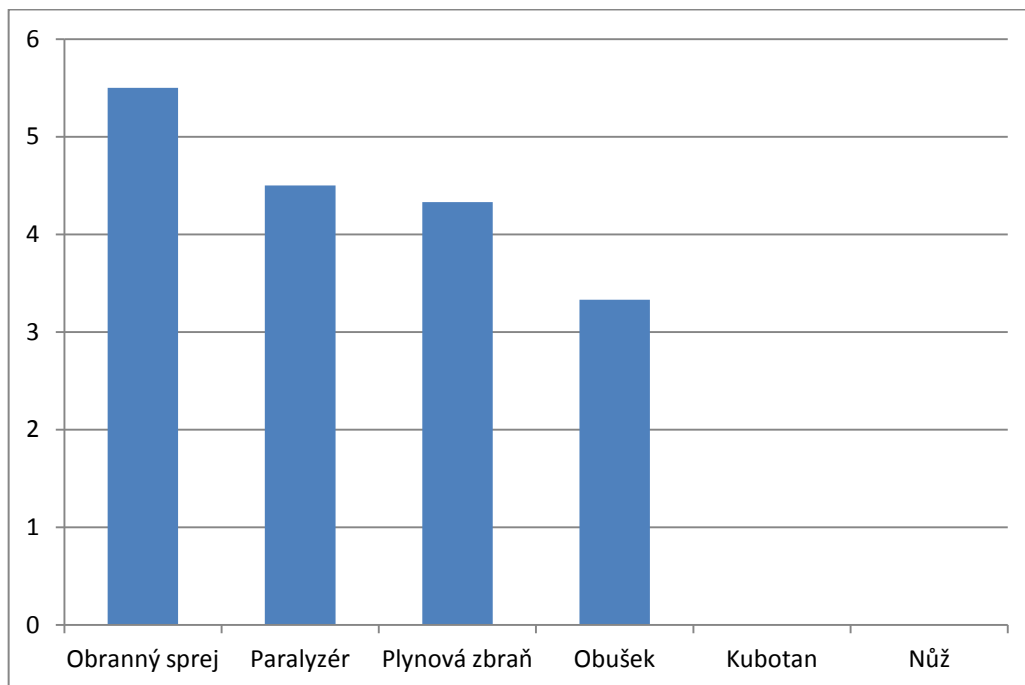
Respondenti podle odpovědí nejlépe ovládají obranný sprej, plynovku a paralyzér. Odpovědi se shodují s otázkou, jaký je podle respondentů nejvhodnější obranný prostředek nebo zbraň, je zde pouze malá odchylka v počtu odpovědí.

Obr. 110: *Nejlépe ovládaný obranný prostředek nebo zbraň*

Který obranný prostředek nebo zbraň jste již využila proti pachateli?

Nejvíce využívaným obranným prostředkem je obranný sprej, paralyzér a plynovka. Méně už obušek a prostředek nepoužívaný vůbec je kubotan a nůž.

Obr. 111: Již využitý obranný prostředek a zbraň k obraně

Bylo zjištěno, že většina žen pracujících v PKB absolvovala kurz obrany, kurzy nebyly přímo zaměřeny na obranu žen. A další kurzy obrany si musí platit samy. Nejméně ovládaným a zároveň nejméně známým obranným prostředkem je kubotan. Dle mého názoru je to jeden z nevhodnějších prostředků k obraně a mělo by se s nimi vyučovat na kurzech.

ZÁVĚR

V této práci jsem řešila problematiku obrany ženy s využitím zbraní a obranných prostředků v PKB.

V práci jsem objasnila otázky na zákon a obranu. Jaký je rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí a také, co je zadržení. Kdo je oprávněný útočnicka zadržet a kdy je zákonné použít zbraň. Dále jsem seznámila čtenáře o rozdílu mezi profesní obranou a sebeobranou. V práci je také zahrnuto řešení konfliktů, zásady, které ovlivňují situaci v profesní obraně, a rozdíl mezi obranou a ochranou. Přiblížila jsem také problematiku psychiky v obraně.

Další kapitoly teoretické části jsem zaměřila na obranné prostředky a zbraně. Dělení obranných prostředků a zbraní jsem zobrazila ve schématech. Všechny obranné prostředky a zbraně jsem popsala, znázornila na obrázcích a v tabulkách napsala jejich klady a zápory. Z hlediska zvládnutelnosti, skladnosti a místa výkonu povolání jsem vybrala obranné prostředky a zbraně vhodné pro ženu v PKB. Vhodnost použití jsem znázornila v tabulkách. Závěrem jsem na obrázcích postavy poukázala jednotlivě na citlivá místa při použití jednotlivých obranných prostředků a zbraní.

Praktickou část jsem postavila na fotodokumentaci a poté dotazníku. Pomocí fotodokumentace je ukázáno, jak vypadají obranné prostředky umístěné na těle a v jaké kombinaci je vhodné, aby je nosila pracovnice PKB. Zjišťovala jsem, jaký je dosah a účinnost obranných prostředků a zbraní. Poté jsem v modelových situacích zobrazila možnosti technik profesní obrany s využitím různých obranných prostředků nebo zbraní. Zadržení podezřelého a jeho poutání spolu s odváděním jsem popsala závěrem fotodokumentace.

V další kapitole praktické části jsem se zaměřila na dotazníkové šetření. Dotazníky jsem rozeslala firmám zaměřené na PKB, a poté díky vyplněným dotazníkům od žen jsem mohla výsledky vyhodnotit, srovnat a na přehledných grafech zobrazit procentuálně odpovědi. Díky malé odezvě od respondentů není dotazníkové šetření přesné. I tak bylo možné z některých odpovědí vyvodit celkem jasné závěry. Ženy jsou vyučovány na kurzech a školeních jen muži, kurzy také nejsou zaměřené pouze pro ženy, což by měly, jelikož fyzické a psychické předpoklady žen jsou rozdílné od mužů. Pracovnice nejsou dostatečně seznámeny s kubotanem, který je dle mého názoru obranným prostředkem nejvhodnějším k obraně.

Kubotan je velmi skladný, nenápadný. Při správném použití je účinný na všech částech těla. Mnoho lidí není s tímto obranným prostředkem seznámeno, proto může být pro pacha-

tele použití tohoto prostředku momentem překvapení. Na druhé straně tato výhoda může být i nevýhodou, protože kubotan má malý odstrašující účinek (např. v porovnání s paralyzérem). Dalším vhodným prostředkem obrany v PKB je dle mého názoru taser, dokáže zastavit útočníka během pár sekund při zasažení jakéhokoli části těla. Jeho nevýhodou je jeho špatná dostupnost, je možný zakoupit pouze v zahraničí. Z hlediska použitelnosti a účinnosti k obraně jsou pro každého vhodné jiné obranné prostředky a zbraně, záleží na výcviku s daným prostředkem a na dané konfliktní situaci. Jediným prostředkem, který je dle mého názoru v dnešní době méně účinný je osobní alarm, jelikož veřejnost na zvukový signál nebude reagovat. Toto platí zejména pro sebeobranu, z hlediska profesní obrany zvukový signál může přivolat kolegu pracovníce PKB.

Tato práce může sloužit pro pracovníce PKB, kterým usnadní výběr správného obranného prostředku a zbraně vzhledem k požadavkům jejich pracovní pozice. Díky fotodokumentaci lze práci použít pro výcvik pracovníků PKB. Také je možno využít obsah práce jako výukovou pomůcku, která bude sloužit pro získání základních informací a poskytne také možnost srovnání výhod a nevýhod jednotlivých obranných prostředků nebo zbraní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Česká republika. § 24 zákon č. 40/ 2009 Sb.: Trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů*. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx
- [2] RÝČ, Bedřich, Veronika PETRŮ. *Sebeobrana na ulici*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 200 s. ISBN 978-802-4724-409.
- [3] HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon*. Vyd. 1. Praha: Eurounion, 2000, 412 s. ISBN 80-858-5883-5.
- [4] Česká republika. § 76 Zákon č.141/1961 Sb. trestní řád v platném znění. In:www.mvcr.cz/soubor/vyber-pravni-normy-pdf.aspx.
- [5] ZADRŽENÍ OSOBY PŘI A PO SPÁCHÁNÍ TRESTNÉHO ČINU. [online]. [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zadrzeni-osoby-pri-a-po-spachani-trestneho-cinu-416.html>
- [6] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [7] Zbraně a náboje: Exkluzivní test elektrických paralyzérů. [online]. 2009, č. 1 [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: <http://academyrs.hys.cz/index.php?a=testy/exkluzivni-test-elektricky-paralyzeru-pro-casopis-zbrane-a-nab>
- [8] NOVÁK, Matěj. *Jujutsu: více než sebeobrana: komplexní příprava, aplikace technik, sebeobrana ženy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-802-4718-842.
- [9] VÍT, PH.D., PhDr. Michal, Doc. PhDr. Bc. Zdenko REGULI, PH.D. a Mgr. Jitka CHVÁTALOVÁ. *Zásady osobní sebeobrany: Strategie a taktika v sebeobraně*. Brno, 2011. Dostupné z: www.is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps11/sebeob/web/pages/strategie_a_taktika.html#nacasovani_obrany. Publikace. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií.
- [10] NÁCHODSKÝ, Zdeněk a Jaroslav HONZÍK. *Umíte se bránit?: Sebeobrana*. Praha: Naše vojsko, 1987.
- [11] KOLEKTIV, Luděk Lukáš a. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. 1. vyd. VeRBuM, 2012. ISBN 978-808-7500-194.
- [12] *Obušek* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:

- <<http://img.branse.cz/commodityDetailZoom/images/klasicky-plastovy-policejni-obusek-pbs.jpg>>
- [13] *Teleskopický obušek* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<http://img.branse.cz/commodityDetailZoom/images/teleskopicky-obusek-kaleny-21-h-otocne-pouzdro-bh-35-zdarma_1.jpg>
- [14] POLÁK, Jaroslav. *Tonfa*. Praha: Metodické středisko bojových sportů, 1991, 72 s. ISBN 80-900-1876-9.
- [15] *Tonfa* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<http://earmyshop.cz/editor/image/eshop_products/i80-0056_1.jpg>
- [16] KOMENDA, Jan a Zdeněk MALÁNÍK. *Zákeřné zbraně*. Brno: Josef Tůma, 2002, 175 s. ISBN 80-902-5659-7.
- [17] *Kubotan* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.kapesni-noze.cz/inshop/pictures/store/CN210784BK.jpg>>
- [18] *Elektrický paralyzér* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.hermes.sk/sub/hermes.sk/shop/product/elektrosok-obranny-elektricky-paralyzer-scorpion-200-5154.jpg>>
- [19] *Taser* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.sorudo.cz/obranne-prostredky-a-zbrane-z-hlediska-sebeobransy/>>
- [20] *Taser X26 EMD* [online]. [cit. 2014-05-06]. Dostupné z WWW:
http://truthaboutguns-zippykid.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2013/11/Taser-X26-courtesy-taser.com_.png
- [21] *Taser C2* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
http://www.team-roc.com/c2tasers/images/c2_black_pearl.jpg
- [22] Zbraně a náboje: Sebeobránné prostředky pro ženy - pepřový sprej. [online]. 2011, č. 3 [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: <http://academyrs.hys.cz/printart.php?id=8>
- [23] *Pepřový sprej* [online]. [cit. 2013-03-28]. Dostupné z WWW:
<<http://www.mujuuz.cz/obranne-spreje/peprove/ko-jet-peprovy-sprej--tekuta-strela--50-ml>>

- [24] *Svítilna* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.pepa.cz/policejni-duralova-svitilna-led-o-vykonu-3w-do-kazde-domacnosti/>>
- [25] *Osobní alarm* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<http://www.branse.cz/files/_640x480/osobni-alarm-98db.jpg>
- [26] *Pouta kovová* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.afg-obrana.cz/policejni-pouta/pouta-policejni-9921/>>
- [27] *Pouta plastová* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://eshop.marsjev.cz/eshop/pouta-obusky-dopluky/pouta-na-jedno-pouziti/pouta-plastova---mala-180.html>>
- [28] *Akustická plynovka* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.pazba.cz/zbozi/4537/Plynova-pistole-Atak-Zoraki-914-auto-saten-cal-9m.htm>>
- [29] *Obranná plynovka* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.jgstrade.com/zbrane-a-dopluky/plynova-pistole-atak-zoraki-914-auto-satenova-cal-9mm-p-a-knall>>
- [30] *Pracovní pes* [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://raan.cz/raan/>>
- [31] *Zbraně* [online]. [cit. 2013-02-27]. Dostupné z WWW:
http://cdn.glockforum.com/forum/attachments/f13/22940d1349078660-pics-g26-cm9-p3at-forumrunner_20121001_040413.jpg
- [32] *Nůž* [online]. [cit. 2013-02-27]. Dostupné z WWW:
<http://www.kapesni-noze.cz/inshop/pictures/store/243-NH-1.jpg>
- [33] ROLLOVÁ, Kateřina. *Staňte se svým bodyguardem*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2005, 153 s. ISBN 80-000-1714-8.
- [34] LANGEROVÁ, Veronika. *Technika obrany beze zbraně se zaměřením na ženy*. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Dora Lapková.

- [35] LAPKOVÁ, Dora a Zdeněk MALÁNÍK. *Rozdělení zbraní a osobních prostředků*. LUKÁŠ, Luděk et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. Zlín: VerBum, 2012, s. 142-155. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [36] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Učebnice sebeobrany pro každého*. Praha: FUTURA, a. s., 1992. ISBN 80-85523-01-09.
- [37] PERNECKÁ, S. *Inteligentní sebeobrana pro ženy*. 1. vyd. Bratislava: CAD Press, 2010, 171 s, ISBN 978-80-88969-44-0
- [38] ŠEBELOVÁ, Petra. *Problematika reálné obrany v sebeobraně ženy*. Zlín, 2009. 89 s. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.
- [39] ŽALMÁNKOVÁ, Petra. *Hodnocení intenzity útoku*. Zlín, 2012. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

NO	Nutná obrana
KN	Krajní nouze
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
PČR	Policie České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: <i>Způsob řešení konfliktu - z hlediska vzdálenosti</i>	16
Obr. 2: <i>Způsob řešení konfliktu – z hlediska provedení útoku</i>	17
Obr. 3: <i>Způsob řešení konfliktu – z hlediska odbornosti</i>	17
Obr. 4: <i>Zásady ovlivňující situaci profesní obrany</i>	18
Obr. 5: <i>Rozdělení obranných prostředků [11]</i>	21
Obr. 6: <i>Rozdělení zbraní [11]</i>	22
Obr. 7: <i>Obušek [12]</i>	22
Obr. 8: <i>Teleskopický obušek [13]</i>	23
Obr. 9: <i>Tonfa [15]</i>	24
Obr. 10: <i>Kubotan [17]</i>	25
Obr. 11: <i>Elektrický paralyzér [15]</i>	26
Obr. 12: <i>TASER M26 EMD [23]</i>	27
Obr. 13: <i>TASER X26 EMD [33]</i>	27
Obr. 14: <i>Taser C2 [30]</i>	27
Obr. 15: <i>Obranný sprej [14]</i>	29
Obr. 16: <i>Svítilna [24]</i>	30
Obr. 17: <i>Osobní alarm [16]</i>	31
Obr. 18: <i>Pouta kovová [25]</i>	32
Obr. 19: <i>Pouta plastová [26]</i>	32
Obr. 20: <i>Akustická plynovka [28]</i>	33
Obr. 21: <i>Obranná plynovka [29]</i>	34
Obr. 22: <i>Pracovní pes [27]</i>	35
Obr. 23: <i>Pistole – kompak, subkompakt, minikompekt [31]</i>	36
Obr. 24: <i>Nůž [32]</i>	37
Obr. 25: <i>Nejzranitelnější místa na těle – svítilna, obranný sprej a plynovka</i>	39
Obr. 26: <i>Nejzranitelnější místa na těle – TASER</i>	40
Obr. 27: <i>Nejzranitelnější místa na těle – paralyzér</i>	40
Obr. 28: <i>Nejzranitelnější místa na těle – obušek, teleskopický obušek, tonfa</i>	41
Obr. 29: <i>Nejzranitelnější místa na těle – kubotan</i>	41
Obr. 30: <i>Pracovnice PKB – Strážná 1</i>	44
Obr. 31: <i>Pracovnice PKB – Strážná 2</i>	45
Obr. 32: <i>Pracovnice PKB – osobní strážce 1</i>	46

Obr. 33: Pracovnice PKB – osobní strážce 2	46
Obr. 34: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 300cm až 100cm	47
Obr. 35: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 100cm až 60cm	47
Obr. 36: Obranný prostředek a zbraň na vzdálenost 40cm až 20cm	48
Obr. 37: Palná zbraň – 3m.....	48
Obr. 38: Palná zbraň – 2m.....	49
Obr. 39: Obranný sprej – 2m	50
Obr. 40: Teleskopický obušek – 1m	50
Obr. 41: Obranný sprej – 1m	51
Obr. 42: Palná zbraň – 1m.....	51
Obr. 43: Teleskopický obušek – 80cm.....	52
Obr. 44: Obranný sprej – 80cm	52
Obr. 45: Palná zbraň – 80cm.....	52
Obr. 46: Teleskopický obušek – 60cm.....	53
Obr. 47: Taktická svítilna – 60cm	53
Obr. 48: Palná zbraň – 60cm.....	54
Obr. 49: Obranný sprej – 60cm	54
Obr. 50: Kubotan – 40cm.....	55
Obr. 51: Nůž – 40cm	55
Obr. 52: Nůž 20 – 40cm	56
Obr. 53: Teleskopický obušek – 40cm.....	56
Obr. 54: Taktická svítilna – 40cm	57
Obr. 55: Nůž – 20 až 15cm.....	58
Obr. 56: Kubotan – 20 až 15cm	58
Obr. 57: Taktická svítilna – 20 až 15cm	59
Obr. 58: Teleskopický obušek – 20 až 15cm	59
Obr. 59: Taseň obušku	60
Obr. 60: Úder teleskopickým obuškem	61
Obr. 61: Detail úderu teleskopickým obuškem	61
Obr. 62: Úder teleskopickým obuškem do žeber	61
Obr. 63: Tlak teleskopickým obuškem na ruku	62
Obr. 64: Detail páky teleskopickým obuškem na ruku.....	62
Obr. 65: Odváděcí technika	63

Obr. 66: <i>Detail krku – odvádění 1</i>	63
Obr. 67: <i>Odváděcí technika s překřížením</i>	63
Obr. 68: <i>Detail krku – odvádění 2</i>	63
Obr. 69: <i>Tasení taktického pera</i>	64
Obr. 70: <i>Úder taktickým perem</i>	64
Obr. 71: <i>Tlak na ohyb loktu taktickým perem</i>	64
Obr. 72: <i>Detail úderu taktickým perem</i>	64
Obr. 73: <i>Úder taktickým perem do obličeje</i>	65
Obr. 74: <i>Odstrčení útočnicka od těla</i>	65
Obr. 75: <i>Tlak na prst taktickým perem</i>	65
Obr. 76: <i>Detail tlaku na prst taktickým perem</i>	65
Obr. 77: <i>Pokleknutí útočnicka</i>	66
Obr. 78: <i>Páka na prst</i>	66
Obr. 79: <i>Detail - páka na prst</i>	66
Obr. 80: <i>Zaujmutí správného postoje s palnou zbraní</i>	67
Obr. 81: <i>Vzdálení se od útočnicka s palnou zbraní</i>	67
Obr. 82: <i>Zaujmutí správného postoje s palnou zbraní</i>	68
Obr. 83: <i>Úder palnou zbraní do krku</i>	68
Obr. 84: <i>Detail úderu palnou zbraní do krku 1</i>	68
Obr. 85: <i>Úder palnou zbraní do krku 2</i>	68
Obr. 86: <i>Úder palnou zbraní do hrudi</i>	68
Obr. 87: <i>Vzdálení se od útočnicka na 3m</i>	69
Obr. 88: <i>Pokleknutí útočnicka – čekání na posily</i>	69
Obr. 89: <i>Poutání útočnicka</i>	70
Obr. 90: <i>Detail ruky - poutání</i>	70
Obr. 91: <i>Utažení pout</i>	70
Obr. 92: <i>Poutání druhé ruky</i>	70
Obr. 93: <i>Držení spoutaného</i>	70
Obr. 94: <i>Donucení útočnicka sednout si</i>	71
Obr. 95: <i>Útočnick s pouty v sedu</i>	71
Obr. 96: <i>Útočnick s pouty v sedu 2</i>	71
Obr. 97: <i>Donucení útočnicka si stoupnout</i>	71
Obr. 98: <i>Detail - donucení útočnicka si stoupnout</i>	72

Obr. 99: <i>Odvádění útočníka</i>	72
Obr. 100: <i>Věk respondentů</i>	73
Obr. 101: <i>Typ útoku</i>	74
Obr. 102: <i>Absolvovaný kurz obrany, školení</i>	74
Obr. 103: <i>Pokračování kurzu</i>	75
Obr. 104: <i>Obrana určená speciálně pro ženy</i>	75
Obr. 105: <i>Obranný prostředek a zbraň, s kterými kurz probíhal</i>	76
Obr. 106: <i>Zaměření kurzu</i>	76
Obr. 107: <i>Kurz palných zbraní</i>	77
Obr. 108: <i>Obranný prostředek a zbraň nejvhodnější k obraně</i>	77
Obr. 109: <i>Vhodnost palné zbraně k obraně</i>	78
Obr. 110: <i>Nejlépe ovládaný obranný prostředek nebo zbraň</i>	78
Obr. 111: <i>Již využitý obranný prostředek a zbraň k obraně</i>	79

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: <i>Obušek – klady a zápory</i>	23
Tab. 2: <i>Teleskopický obušek – klady a zápory</i>	24
Tab. 3: <i>Tonfa – klady a zápory</i>	24
Tab. 4: <i>Kubotan – klady a zápory</i>	25
Tab. 5: <i>Elektrický paralyzér – klady a zápory</i>	26
Tab. 6: <i>Taser – klady a zápory</i>	27
Tab. 7: <i>Srovnání typů obranných sprejů</i>	29
Tab. 8: <i>Obranný sprej – klady a zápory</i>	30
Tab. 9: <i>Svítilna – klady a zápory</i>	30
Tab. 10: <i>Osobní alarm – klady a zápory</i>	31
Tab. 11: <i>Kovová pouta – klady a zápory</i>	32
Tab. 12: <i>Jednorázová pouta – klady a zápory</i>	33
Tab. 13: <i>Akustická plynovka – klady a zápory</i>	33
Tab. 14: <i>Obranná plynovka – klady a zápory</i>	34
Tab. 15: <i>Pracovní pes – klady a zápory</i>	35
Tab. 16: <i>Palná zbraň – klady a zápory</i>	36
Tab. 17: <i>Řezná zbraň – klady a zápory</i>	37
Tab. 18: <i>Nejvhodnější obranné prostředky pro ženu v PKB z hlediska profese</i>	38
Tab. 19: <i>Nejvhodnější zbraně pro ženu v PKB z hlediska profese</i>	38

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den, jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a chtěla bych Vás poprosit o vyplnění dotazníku, který bude použit výhradně pro účely vypracování mé bakalářské práce. Děkuji vám za Váš čas a ochotu.

DOTAZNÍK PRO ŽENY PRACUJÍCÍ V PKB

1. Na které pracovní pozici pracujete?

.....

2. Jaký je Váš věk?

.....

3. S jakým útokem jste se již setkala a od koho?

.....

4. Absolvovala jste kurz obrany?

Ano - platila jsem si ho sama

Ano – kurz v rámci zaměstnání

Ne – chtěla bych

Ne – nechci Důvod:

Pokud jste odpověděla na 4. otázku Ano, pokračujte dalšími body:

5. Chtěla byste pokračovat dalším kurzem obrany?

Ano – již jsem absolvovala další kurzy

Ano - musím si ale kurz platit sama

Ano – v případě zájmu mi kurz zaplatí zaměstnavatel

Ne – nechci Důvod:

6. Na kurzu mě učil:

Muž

Žena

Více lektorů

7. Jak dlouho trval váš kurz?

.....

8. Byla obrana zaměřená s technikami určené pro ženy?

Ano

Ne

Ano, některé techniky

9. S kterými obrannými prostředky nebo zbraněmi kurz probíhal?

Obranné spreje

Plynovka

Paralyzéry

Obušky

Kubotan

Nůž
Jiné

Žádné

10. Absolvovala jste kurz zaměřený přímo na obranu s obrannými prostředky?

Ano

Ne

11. Absolvovala jste kurz palných zbraní?

Ano

Ne

**12. Který obranný prostředek nebo zbraň je podle vás nejvhodnější k obraně?
(očíslovat od 1-7, 1- nejvhodnější, 7- nevhodný)**

Obranné spreje

Plynovka

Paralyzéry

Obušky

Kubotan

Nůž

Jiné

13. Je podle Vás palná zbraň vhodná k obraně?

Ano

Ne

14. Který obranný prostředek nebo zbraň nejlépe ovládáte?

(očíslovat od 1-7, 1- nejlépe, 7- nejméně)

Obranné spreje

Plynovka

Paralyzéry

Obušky

Kubotan

Nůž

Jiné

15. Který obranný prostředek nebo zbraň jste již využila proti pachateli?

(očíslovat od 1-7, 1- nejčastěji, 7- nejméně používaný)

Obranné spreje

Plynovka

Paralyzéry

Obušky

Kubotan

Nůž

Jiné